VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ TƯ
19.6.2024 (14.5 Giáp Thìn)
Số 74 (4051)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI CHO Ý KIẾN TẠI TỔ VỀ DỰ ÁN LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI):

Chuẩn bị **công phu**, cần thiết **phải ban hành**

(VH). Chiều qua 18.6, ngay sau khi nghe Tờ trình và Báo cáo thẩm tra, các đại biểu Quốc hội tiến hành thảo luận ở Tổ về dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi). Góp ý cho Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), nhiều đại biểu đều thống nhất với sự cần thiết phải ban hành luật nhằm tiếp tục thể chế hóa các quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước để khắc phục những khó khăn, vướng mắc do luật hiện hành quy định.

[3]

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng trình bày Tờ trình của Chính phủ về dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) **Ảnh: TR.HUẤN**

55 NĂM NGÀY BÁC ĐI XA:

Từng góc nhỏ vẫn vẹn nguyên hơi ấm của Người

[8]

PHÁT TRIỂN BÁO CHÍ TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG:

"Cộng sinh" để tiếp cận công chúng

[11]

HỘI NGHỊ DU LỊCH VIỆT NAM - AUSTRALIA:

Cơ hội thúc đẩy khách hai chiều

[6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Hàng không nội địa "ế khách"?

●**HOÀNG HẢI**

Theo Cục Hàng không Việt Nam, mặc dù đã bước vào mùa cao điểm hè, thế nhưng tỷ lệ đặt chỗ trên các đường bay nội địa giai đoạn từ nay đến 15.7 vẫn ở mức trung bình thấp. Các ngày cận kề tuy có tỷ lệ đặt chỗ cao hơn, song chỉ xuất hiện trên một số đường bay kết nối đến các điểm du lịch của các địa phương.

Cụ thể, tỷ lệ đặt chỗ bình quân cập nhật ngày 14.6 trên các đường bay từ Hà Nội và TP.HCM đến các địa phương chỉ đạt khoảng trên 50% trong các ngày cận kề và rơi vào cuối tuần.

(Xem tiếp trang 2)

Báo động đỏ cháy nổ trong khu dân cư

[4]

TUYẾN ĐƯỜNG ĐẦU TIÊN Ở THỦ ĐÔ DÀNH CHO XE ĐẠP:

Khai trương tưng bừng, về sau "chết yểu"?

[5]

TP.HCM có thêm hai bảo tàng độc đáo

[12]

Việt Nam - Slovenia thúc đẩy hợp tác VHTTDL

Hôm qua 18.6 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông đã có buổi tiếp và làm việc với Tổng thư ký Bộ Ngoại giao và các vấn đề châu Âu Slovenia Renata Cvelbar Bek. Thứ trưởng Tạ Quang Đông khẳng định, Việt Nam luôn coi trọng phát triển quan hệ hợp tác VHTTDL với Slovenia, đối tác quan trọng của Việt Nam tại khu vực Trung Âu. Trong thời gian tới, Thứ trưởng mong muốn Việt Nam - Slovenia thúc đẩy trao đổi đoàn các cấp, tăng cường trao đổi thông tin về các hoạt động văn hóa, nghệ thuật (VHNT) của mỗi nước. Cùng với đó, hai bên cần tạo điều kiện trong tham gia các hoạt động VHNT được tổ chức trong khuôn khổ song phương và đa phương. Thứ trưởng cũng cho biết trong năm 2024, nhân kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước (1994-2024), Bộ VHTTDL dự kiến tổ chức chương trình giới thiệu điện ảnh Việt Nam tại Slovenia thông qua hoạt động chiếu phim. Thứ trưởng đề nghị phía bạn hỗ trợ tổ chức thành công sự kiện; góp phần tăng cường giao lưu văn hóa, hiểu biết giữa nhân dân hai nước…

Về phần mình, Tổng thư ký Bộ Ngoại giao và các vấn đề châu Âu Slovenia Renata Cvelbar Bek hy vọng trong tương lai, hai nước sẽ tích cực thúc đẩy hợp tác trên cả 3 lĩnh vực VHTTDL. Tán thành với những đề xuất của Thứ trưởng Tạ Quang Đông, bà Renata Cvelbar Bek khẳng định, Slovenia sẽ nỗ lực thúc đẩy tiếp xúc các cấp, đưa ra kế hoạch hợp tác và cụ thể hóa thành nhiều hoạt động để đưa quan hệ hợp tác VHTTDL Việt Nam - Slovenia phát triển theo chiều sâu, thực chất. Bà Renata Cvelbar Bek cho biết thêm, hai nước có thể tăng cường chia sẻ những cơ hội hợp tác trong các lĩnh vực VHTTDL. Bà Renata Cvelbar Bek cũng ủng hộ việc tổ chức các hoạt động giao lưu VHNT về âm nhạc, điện ảnh… giữa hai nước. Slovenia sẽ dành sự hỗ trợ cho Việt Nam khi tổ chức các hoạt động VHNT tại nước này. Từ đó, giúp nhân dân hai nước có thêm cơ hội tìm hiểu về nền văn hóa độc đáo lẫn nhau. Bà cũng mong muốn các nhà làm phim của Việt Nam sẽ lựa chọn Slovenia làm bối cảnh chính trong các bộ phim.

ĐÌNH TOÁN

THÔNG BÁO GỘP SỐ

Nhân dịp Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam 21.6, *Văn Hóa* sẽ gộp số 4052 + 4053; phát hành ngày 19.6.2024, giá: 10.000đ.

Trong thời gian gộp số báo in, mời bạn đọc xem tin, bài thời sự trên *Văn Hóa điện tử: www.baovanhoa.vn.*

VĂN HÓA

Thủ tướng bổ nhiệm lại ông Tạ Quang Đông giữ chức Thứ trưởng Bộ VHTTDL

Tại Quyết định số 526/QĐ-TTg ngày 17.6, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã bổ nhiệm lại ông Tạ Quang Đông giữ chức Thứ trưởng Bộ VHTTDL. Thời hạn bổ nhiệm là 5 năm. Quyết định 526/QĐ-TTg có hiệu lực kể từ ngày 20.5.2024. Thứ trưởng Tạ Quang Đông đảm nhận các nhiệm vụ: Giúp Bộ trưởng trực tiếp theo dõi, chỉ đạo các lĩnh vực công tác sau: Văn phòng; Nghệ thuật biểu diễn; Điện ảnh; Mỹ thuật, Nhiếp ảnh và Triển lãm; Đào tạo; Quản lý nhà nước về Văn học nghệ thuật; Cải cách hành chính; Đảng, Đoàn thể; Quốc phòng - An ninh của Bộ.

Giúp Bộ trưởng theo dõi và chỉ đạo công tác chuyên môn đối với 24 đơn vị (5 đơn vị tham mưu quản lý nhà nước, 10 đơn vị sự nghiệp, 12 đơn vị nghệ thuật, 8 trường đại học, 3 trường Cao đẳng, 2 trường Trung cấp). Theo dõi, chỉ đạo công tác văn hóa, gia đình, thể dục, thể thao và du lịch tại các tỉnh thuộc khu vực Bắc Bộ.

Trước đó, tại Quyết định số 592/QĐ-TTg ngày 20.5.2019, Thủ tướng Chính phủ đã bổ nhiệm ông Tạ Quang Đông giữ chức Thứ trưởng Bộ VHTTDL. Ông Tạ Quang Đông được đào tạo bậc Trung cấp Piano tại Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam. Từ 1988, ông được cử đi học tiếp chuyên ngành Piano các bậc Đại học và Thạc sĩ tại Gnessin Russian Academy of Music (LB Nga). Năm 2003, ông nhận bằng Tiến sĩ Âm nhạc tại Học viện Âm nhạc Gnessin (Nga). Năm 2013, ông được Nhà nước phong hàm Phó Giáo sư. Ông Tạ Quang Đông từng là giảng viên khoa Piano và giữ chức vụ Phó Giám đốc Học viện Âm nhạc Huế; Giám đốc Nhạc viện TP.HCM.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông Ảnh: TRẦN HUẤN

TÙNG QUANG

CHIA BUỒN

Cụ HOÀNG XUÂN THÂU, sinh ngày 15.6.1930 tại thôn Ba Đình, xã Hoằng Cát, huyện Hoằng Hóa, tỉnh Thanh Hóa, là thân phụ của nhà báo Hoàng Thị Hương, Phó trưởng Ban Phóng viên, Báo *Văn Hóa*, đã từ trần vào hồi 20h05 phút ngày 16.6.2024 (tức ngày 11.5 Giáp Thìn). Lễ viếng đã diễn ra lúc 7h05 phút ngày 17.6.2024; Lễ truy điệu và đưa tang đã diễn ra lúc 15h30 phút cùng ngày, an táng tại nghĩa trang quê nhà.

Ban Biên tập và tập thể cán bộ, phóng viên, người lao động Báo *Văn Hóa* xin chia buồn sâu sắc với nhà báo Hoàng Thị Hương và gia đình!

VĂN HÓA

Góp ý cho dự thảo luật, đại biểu Trần Văn Tiến (Vĩnh Phúc) cho biết, ông đồng ý với sự cần thiết phải sửa đổi Luật Di sản văn hóa như Tờ trình của Chính phủ nhằm tiếp tục thể chế hóa các quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước nhằm khắc phục những khó khăn, vướng mắc do luật hiện hành quy định.

Đại biểu Trần Văn Tiến cũng góp ý nhiều nội dung của dự thảo luật, trong đó lưu ý chính sách của Nhà nước về di sản văn hóa quy định tại Điều 7 của dự thảo luật, đại biểu cho biết, các chính sách nhà nước về di sản văn hóa thì rất nhiều, nhưng chính sách nhà nước về di sản văn hóa vật thể lại còn hạn chế. Dự thảo luật đề cập chính sách đối với di tích quốc gia đặc biệt, di tích xuống cấp nghiêm trọng; bảo vật quốc gia, đối với di tích lịch sử, văn hóa quốc gia, danh lam thắng cảnh; di vật, cổ vật được quy định tại khoản 2 Điều 3 thì Nhà nước lại thiếu chính sách nhằm bảo tồn, phát huy giá trị di sản. Từ đó, đại biểu Tiến đề nghị Nhà nước cần có chính sách để bảo tồn, phát huy đối với những loại hình di sản này.

Góp ý cho dự thảo luật, đại biểu Sùng A Lềnh (Lào Cai) đề cập đến việc đầu tư, khai thác phát huy giá trị của di tích. Đại biểu Sùng A Lềnh nêu thực tế, hiện nay nhiều di tích đã được Nhà nước xếp hạng trong khi đó nhiều địa phương lại không đủ nguồn lực để đầu tư tu bổ, tôn tạo, khai thác đón khách du lịch, vả lại ngân sách dành cho tu bổ của Trung ương cũng còn rất hạn chế, dẫn đến nhiều di tích loại hình danh lam thắng cảnh bị xuống cấp, thậm chí bị lãng quên, ít được quan tâm như loại hình danh thắng hang động, núi, thác nước… Do đó cần nghiên cứu bổ sung thêm điều khoản về cơ chế đầu tư để nhà nước và doanh nghiệp, cá nhân cùng góp nguồn lực tu bổ và khai thác hiệu quả di tích. Cũng có thể nghiên cứu, xem xét một số di tích giao cho doanh nghiệp có đủ năng lực đầu tư quản lý và khai thác theo quy định của Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) và các luật khác như Luật Đầu tư…, nhằm khai thác hiệu quả hơn đối với di tích sau khi xếp hạng. "Do đó, tôi tiếp tục đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu, xem xét bổ sung thêm điều khoản quy định về đầu tư, khai thác phát huy giá trị của di tích", đại biểu Sùng A Lềnh nêu.

Tán thành với sự cần thiết sửa đổi toàn diện Luật Di sản văn hóa năm 2001 (sửa đổi, bổ sung năm 2009) với những lý do được nêu tại Tờ trình của Chính phủ, đại biểu Nguyễn Văn Huy (Thái Bình) cho rằng: "Qua nghiên cứu tôi thấy hồ sơ dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) được chuẩn bị công

Hàng không...

(Tiếp theo trang 1)

Với các ngày xa hơn, tỷ lệ này chỉ dao động ở mức từ 20 - 40%. Một số đường bay du lịch từ Hà Nội, TP.HCM có tỷ lệ cao hơn mức bình quân được ghi nhận gồm Hà Nội đi Quy Nhơn, Phú Quốc và Nha Trang; TP.HCM đi Nha Trang, Điện Biên. Những đường bay theo chiều từ các địa phương đến Hà Nội và TP.HCM có tỷ lệ đặt chỗ cũng ghi nhận đạt mức trên 60% trong các ngày cận kề và 20% - 40% trong các ngày xa hơn. Riêng những đường bay từ địa phương có các điểm du lịch nổi bật xuất hiện một số chặng có tỷ lệ cao hơn. Cụ thể là Nha Trang - Hà Nội, Huế - Hà Nội, Quy Nhơn - Hà Nội và Đồng Hới - TP.HCM.

Về giá vé máy bay, Cục Hàng không Việt Nam cho biết, trên các trang thông tin điện tử những hãng hàng không Việt Nam công bố nhiều mức giá vé cho các chặng bay khai thác, trong đó có nhiều mức giá thấp hơn đáng kể so với mức tối đa theo quy định đối với hạng phổ thông cơ bản trên các đường bay nội địa. Điển hình như, so sánh giá vé khởi hành ngày kế cận và vào cuối tuần là ngày 15.6, trên chặng bay có tỷ lệ đặt chỗ cao như Hà Nội - Quy Nhơn, các hãng có những mức giá chưa gồm thuế và phí dao động từ 1,9 triệu đồng (Bamboo Airways) đến 2,4 triệu đồng (Vietnam Airlines), tương đương từ 67% - 83% mức tối đa theo quy định là 2,89 triệu đồng. Với chặng Hà Nội - Phú Quốc, giá vé chưa gồm thuế và phí dao động từ 2,7 triệu đồng (Vietnam Airlines) đến 3,4 triệu đồng (Vietjet Air), tương đương 69% - 87% mức tối đa theo quy định là 4,0 triệu đồng. Với các ngày khởi hành xa hơn, càng có nhiều mức giá thấp được các hãng công bố để hành khách có nhu cầu lựa chọn.

Theo đó, Cục Hàng không Việt Nam nhận định, khi có kế hoạch đặt vé máy bay từ sớm và xa ngày khởi hành, ngoài việc có nhiều cơ hội đặt được chỗ trên những chặng bay, hành khách cũng sẽ có nhiều lựa chọn các mức giá phù hợp với điều kiện và nhu cầu di chuyển của mình hơn. Ngoài ra, việc hành khách xây dựng kế hoạch di chuyển và lựa chọn đặt vé từ sớm cũng sẽ tạo điều kiện để các hãng hàng không Việt Nam bố trí nguồn lực, tối ưu hoạt động khai thác tàu bay, hạn chế việc hủy chuyến và giảm áp lực trong bối cảnh đội tàu bay của các hãng bị thu hẹp như hiện nay.

Những dữ liệu nêu trên cho thấy không ít hệ lụy đã dần xuất lộ, điều mà từ lâu giới chuyên gia đã cảnh báo, rằng nếu không có sự thay đổi tích cực từ chính sách, sự cạnh tranh giữa các hãng hàng không, thì người dân và du khách sẽ dần quay lưng với máy bay, họ đang chuyển sang những phương tiện khác ví như tàu hỏa với nhiều tiện ích. Nghịch lý đi du lịch bằng máy bay sang nước ngoài còn rẻ hơn đi trong nước mà không được giải quyết, chắc chắn hàng không nội địa ế khách vẫn sẽ xảy ra. ■

ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI CHO Ý KIẾN TẠI TỔ VỀ DỰ ÁN LUẬT DI SẢN VĂN HÓA (SỬA ĐỔI):

Chuẩn bị **công phu,** cần thiết **phải ban hành**

● **THU SÂM; ảnh: TRẦN HUẤN**

Chiều qua 18.6, ngay sau khi nghe Tờ trình và Báo cáo thẩm tra, các đại biểu Quốc hội tiến hành thảo luận ở Tổ về dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi). Góp ý cho Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), nhiều đại biểu đều thống nhất với sự cần thiết phải ban hành luật như Tờ trình của Chính phủ.

Tập trung vào 3 nhóm chính sách

Trình bày Tờ trình về dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) tại phiên họp của Quốc hội vào chiều 18.6, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng cho biết, dự thảo luật gồm 9 Chương, 102 Điều, tăng 2 Chương, 29 Điều so với Luật Di sản văn hóa hiện hành. Về nội dung cơ bản và những điểm mới của dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), Bộ trưởng thông tin, trên cơ sở kế thừa các nội dung còn phù hợp của Luật Di sản văn hóa năm 2001, được sửa đổi, bổ sung năm 2009, dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) tập trung vào 3 nhóm chính sách đã được Chính phủ và Quốc hội thông qua tại hồ sơ lập đề nghị xây dựng Luật.

Trong đó hoàn thiện các quy định chính sách của Nhà nước về bảo vệ phát huy giá trị di sản văn hóa, vấn đề về sở hữu và quyền sở hữu, quyền liên quan đối với di sản văn hóa, quy định về bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa ở các lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể, di sản văn hóa vật thể gồm di tích, di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia, di sản tư liệu, bảo tàng, về trách nhiệm quản lý nhà nước của các Bộ, ngành, địa phương. "Về bảo đảm tính thống nhất của văn bản quy phạm pháp luật, xác định đây là bộ luật có phạm vi tác động lớn, liên quan tới nhiều ngành, lĩnh vực, Bộ VHTTDL đã chủ động rà soát, phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành để bảo đảm tính thống nhất trong hệ thống pháp luật, làm rõ và khắc phục những chồng chéo giữa văn bản pháp luật về di sản văn hóa với các luật khác", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết.

Các quy định của dự thảo luật cơ bản thống nhất với các nhóm chính sách

Trình bày báo cáo thẩm tra của Quốc hội về dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) vào chiều 18.6, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh nhấn mạnh: "Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội tán thành với sự cần thiết sửa đổi toàn diện Luật Di sản văn hóa năm 2001 (sửa đổi, bổ sung năm 2009) với những lý do được nêu tại Tờ trình số 119/TTr-CP của Chính phủ. Việc sửa đổi luật nhằm tiếp tục thể chế hóa các quan điểm, chủ trương của Đảng, khắc phục những khó khăn, vướng mắc, giải quyết các vấn đề phát sinh, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Về hồ sơ dự án luật, Ủy ban nhận thấy, hồ sơ dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) được chuẩn bị công phu, đủ điều kiện trình Quốc hội cho ý kiến. Các quy định của dự thảo luật cơ bản thống nhất với 3 nhóm chính sách được Chính phủ trình Quốc hội thông qua".

phu; các quy định của dự thảo luật cơ bản thống nhất với 3 nhóm chính sách được Chính phủ trình Quốc hội thông qua". Góp ý vào nhiều nội dung trong đó về chính sách đối với nghệ nhân được nêu tại điểm d khoản 1 Điều 13 (quy định nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú được hưởng trợ cấp hằng tháng, hỗ trợ tiền đóng bảo hiểm y tế, hỗ trợ chi phí mai táng khi chết), đại biểu Huy cho biết, báo cáo thẩm tra của Ủy ban Văn hóa, Giáo dục của Quốc hội đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo bổ sung đánh giá tác động, điều kiện bảo đảm về nguồn lực tài chính khi thực hiện quy định này.

Qua khảo sát thực tế cho thấy, có nhiều bất cập trong quy định về chính sách công nhận, hỗ trợ đối với nghệ nhân hoạt động trong lĩnh vực di sản văn hóa. Hiện nay, việc xét tặng danh hiệu, hỗ trợ nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể quy định tại 2 nghị định của Chính phủ và giao 2 Bộ phụ trách là Bộ VHTTDL và Bộ Công thương. Tuy nhiên, quy định về đối tượng, tiêu chí xét tặng, quy trình, thủ tục xét tặng tại 2 nghị định chưa phân định rõ ràng.

Từ đó đại biểu này cho rằng, việc xây dựng 2 nghị định và giao cho 2 Bộ phụ trách để cùng xét phong tặng danh hiệu nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú cho các đối tượng thuộc cùng lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể là chưa hợp lý, tạo ra những bất cập. Ông đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu xem xét để quy định thống nhất trong luật về đầu mối quản lý nhà nước về di sản văn hóa phi vật thể; khắc phục bất cập, bảo đảm thống nhất, công bằng trong công nhận, hỗ trợ đối với nghệ nhân để phát huy được tài năng và cống hiến của nghệ nhân.

Đại biểu Đỗ Văn Yên (Bà Rịa - Vũng Tàu) cho biết, ông thống nhất với sự cần thiết phải ban hành dự thảo Luật nhằm thể chế hóa chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về văn hóa và di sản văn hóa phù hợp với tình hình mới và khắc phục một số hạn chế phát sinh trong thực tiễn. Góp ý cho quy định về dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích tại Điều 34, đại biểu cho biết, qua nghiên cứu thực tế ông nhận thấy hầu hết các địa phương đã ban hành Quy chế phân cấp cho cấp huyện quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn theo các địa phương. Cho nên có trường hợp cấp quyết định đầu tư là UBND cấp huyện theo thẩm quyền được giao thì UBND cấp tỉnh đồng ý chủ trương đầu tư và ủy quyền. Chủ tịch UBND cấp huyện phê duyệt dự án bảo tồn, tu bổ, phục hồi di tích, thực hiện sau khi có ý kiến thẩm định của Sở VHTTDL đối với di tích cấp tỉnh. "Do đó tôi đề nghị Ban soạn thảo cân nhắc cần bổ sung luật hóa vấn đề đang triển khai trong thực tiễn nói trên vào nội dung khoản 3 Điều 34 cho phù hợp", đại biểu Yên nói.

Theo chương trình làm việc, Quốc hội sẽ thảo luận tại Hội trường về dự thảo Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) vào ngày 26.6 tới.■

Các đại biểu thảo luận ở Tổ về dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi)

Báo động đỏ cháy nổ trong khu dân cư

● THẾ TUẤN

Trong ngày 16.6 đã xảy ra 2 vụ hỏa hoạn, khiến 7 người tử vong. Vụ thứ nhất ở phường Đa Mai (TP Bắc Giang), 3 người tử vong. Vụ thứ hai trên phố Định Công (quận Hoàng Mai, Hà Nội), 4 người tử vong. Dù đã liên tục cảnh báo nhưng cháy nổ vẫn xảy ra cùng với những tai nạn thảm khốc.

Nhiều vụ cháy gây thiệt hại lớn

Kể từ năm 2021 tới nay, nhiều vụ cháy nổ lớn đã xảy ra. Có thể kể đến một số vụ đau lòng sau: Năm 2021: Ngày 4.2, cháy phòng trọ (ngõ 73 phố Tam Khương, phường Khương Thượng, quận Đống Đa, Hà Nội): 4 người tử vong. Ngày 15.6 cháy xảy ra tại phòng trà Fill (số 146, đường Đinh Công Tráng, phường Lê Mao, TP Vinh, Nghệ An): 6 người tử vong. Ngày 15.8, vụ nổ và hỏa hoạn tại căn nhà ở thôn 3 (xã Kiền Bái, huyện Thủy Nguyên, Hải Phòng): 4 người trong một gia đình tử vong. Ngày 18.8, cháy cửa hàng tạp hóa (đường Trần Khánh Dư, phường Dĩ An, thành phố Dĩ An, Bình Dương): 5 người tử vong. Ngày 7.12, cháy cửa hàng quần áo ở trung tâm thương mại Ba Hòn (thị trấn Kiên Lương, huyện Kiên Lương, Kiên Giang): 4 người trong một gia đình tử vong. Vụ cháy khiến nhiều người tử vong nhất trong năm 2021 vào ngày 7.5, khi căn nhà trong hẻm 47 đường Lạc Long Quân (quận 11, TP.HCM): 8 người tử vong.

Năm 2022: Ngày 23.2, một vụ cháy xảy ra tại quán karaoke ở thôn Trung Thành (xã Hùng Sơn, huyện Hiệp Hòa, Bắc Giang): 2 người tử vong. Ngày 23.3, cháy căn hộ tầng 10 chung cư Carillon 5 (phường Hòa Thạnh, quận Tân Phú, TP.HCM): 2 người tử vong do rơi từ tầng 10 của chung cư xuống đất. Ngày 31.3, cháy nhà số 4 (ngõ 60 đường Phú Đô, phường Phú Đô, Nam Từ Liêm, Hà Nội): 1 người tử vong và 5 người bị thương (trong đó có 4 trẻ nhỏ). Ngày 21.4, cháy tại phường Kim Liên (quận Đống Đa, Hà Nội): 5 người tử vong. Ngày 1.8, vụ cháy quán karaoke tại phường Quan Hoa, (Cầu Giấy, Hà Nội) khiến 3 cán bộ, chiến sĩ Cảnh sát phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ hy sinh trong khi làm nhiệm vụ. Vụ cháy khiến nhiều người tử vong nhất năm 2022 vào ngày 6.9, quán karaoke An Phú (đường Trần Quang, TP Thuận An, Bình Dương) bị cháy: 32 người tử vong, 17 người bị thương.

Năm 2023: Ngày 1.1 cháy nhà tại thôn Tân Lập (xã Trung Hòa, huyện Chiêm Hóa, Tuyên Quang): 5 người tử vong. Ngày 12.5, phòng trà Akatsuki (phố Văn Cao, quận Ngô Quyền, Hải Phòng) bị cháy: 3 người tử vong. Ngày 13.5, cháy tại căn nhà 4 tầng trên phố Thành Công (phường Quang Trung, quận Hà Đông, Hà Nội): 4 bà cháu tử vong, 1 người bị thương. Ngày 8.7, cháy nhà ở ngõ Thổ Quan (Đống Đa, Hà Nội): 3 người tử vong. Ngày 19.7, cháy cửa hàng bán xe máy điện ở Hoài Đức (Hà Nội): 3 người trong gia đình tử vong. Ngày 31.8, cháy ngôi nhà trên đường Hải Thượng Lãn Ông (TP Phan Thiết, Bình Thuận): 4 người trong một gia đình tử vong. Ngày 26.10, vụ nổ kèm theo hỏa hoạn tại một cửa hàng kinh doanh thu gom phế liệu (thôn Văn Điển, xã Tứ Hiệp, huyện Thanh Trì, Hà Nội): 3 mẹ con tử vong, người chồng bị thương nặng. Vụ cháy khiến nhiều người tử vong nhất năm 2023 xảy ra vào đêm 12 rạng sáng 13.9, tại số nhà 37 ngách 29/70 phố Khương Hạ (phường Khương Đình, quận Thanh Xuân, Hà Nội): 56 người tử vong, 37 người bị thương.

Con số từ Tổng cục Thống kê, trong 4 tháng đầu năm 2024, cả nước đã xảy ra 1.555 vụ cháy, mới nhất là 2 vụ cháy xảy ra vào 16.6, tại Bắc Giang và Hà Nội, khiến 7 người tử vong. Còn vụ cháy khủng khiếp nhất vào 0h46 ngày 24.5, tại ngôi nhà hẻm 31 (ngách 98, ngõ 43 đường Trung Kính, phường Trung Hòa, quận Cầu Giấy, Hà Nội): 14 người tử vong, 6 người bị thương.

Nguyên nhân gây cháy nổ tại khu dân cư

Cơ quan chức năng đã chỉ ra nhiều nguyên nhân dẫn đến cháy nổ, bắt đầu từ sự chủ quan, mất cảnh giác; không có kỹ năng thoát hiểm cũng như chữa cháy; thiếu dụng cụ chữa cháy; nơi cháy sâu trong hẻm, xe chữa cháy khó tiếp cận...

Các vụ cháy nổ do nhiều nguyên nhân, riêng cháy tại khu dân cư phần lớn được cho là do người dân lơ là và thiếu hiểu biết về phòng cháy chữa cháy. Nhiều vụ ngọn lửa bùng lên từ việc đốt vàng mã, chập cháy điện, kể cả việc có người cho rằng do lỗi bình ắc quy của xe máy điện, dù điều đó khó có thể chứng minh. Các vụ cháy ở khu dân cư có thể là một ngôi nhà ngoài phố, có thể ở căn hộ chung cư, nhưng nhiều hơn là nhà dân trong những con ngõ dài, hẹp, mật độ xây dựng dày đặc. Nhiều nhà chỉ có một cửa ra vào phía trước, không có cửa sổ vì hai bên nhà xây áp sát nhau nên khi cháy rất khó thoát nạn. Đối với nhà dạng hình ống thường chỉ có một lối đi, khó thoát hiểm, khả năng thông gió, thoát khói của những ngôi nhà này rất hạn chế. Khi không may hỏa hoạn xảy ra không chỉ nạn nhân khó thoát được, mà lực lượng cứu hỏa cũng khó tiếp cận sớm để dập lửa, cứu người. Vì thế, hậu quả để lại thường là rất đau xót.

Đáng chú ý, ngày 16.6, Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn quốc gia cho biết những ngày tới Bắc Bộ và Trung Bộ sẽ vào đợt nắng nóng gay gắt mới kéo dài nhiều ngày; nhiệt độ nhiều nơi trên 40 độ C. Nắng nóng gay gắt kết hợp với độ ẩm trong không khí thấp, trong khi nhu cầu sử dụng điện tăng cao nên nguy cơ xảy ra cháy nổ và hỏa hoạn ở khu vực dân cư tăng lên.

Vẫn tiềm ẩn nguy cơ cháy nổ

Tại TP.HCM, tình hình cháy nổ vẫn diễn biến theo chiều hướng phức tạp. Trong 5 tháng đầu năm 2024 (từ ngày 15.12.2023 đến 14.5.2024) đã xảy ra 234 vụ cháy, làm 10 người chết, 4 người bị thương. Các vụ cháy chủ yếu diễn ra tại TP Thủ Đức, quận 12, quận Gò Vấp, huyện Bình Chánh, tập trung tại loại hình nhà ở riêng lẻ và nhà ở kết hợp sản xuất kinh doanh (131/234 vụ, tỷ lệ 56%) và công ty, doanh nghiệp (38/234 vụ, chiếm 16%).

Thông tin từ Công an TP.HCM, qua đợt tổng kiểm tra năm 2023, phát hiện tới 60.493 cơ sở có nguy cơ cháy, nổ cao. Trong đó, có 1.345 nhà chung cư, 32 cơ sở nhiều căn hộ; 55.446 cơ sở thuộc loại hình nhà trọ, nhà ngăn phòng cho thuê; 3.670 nhà ở kết hợp sản xuất, kinh doanh. Còn tại Hà Nội, thông tin từ hội nghị trực tuyến đánh giá việc triển khai các chuyên đề, kế hoạch trọng tâm trong công tác phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ năm 2024, đại tá Phạm Trung Hiếu, Trưởng Phòng cảnh sát phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ (Công an TP Hà Nội) cho biết, trên địa bàn Hà Nội có 1.429 nhà chung cư; 398 nhà ở nhiều căn hộ còn gọi là chung cư mini; 31.239 nhà trọ; 39.214 nhà ở kết hợp sản xuất, kinh doanh tiềm ẩn nguy cơ cháy, nổ cao.

Đáng chú ý, khi cơ quan chức năng của Hà Nội cho biết, nhiều căn nhà trọ trong ngõ hẻm cho thuê với giá 350.000 đồng/giường/ngày quanh các trường đại học, bệnh viện tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn phòng cháy chữa cháy. Một căn phòng rộng khoảng 15m^2, chủ nhà chia thành 2 giường, ở ghép khoảng 4 người, chỉ còn trừ ra một lối đi chung chật hẹp. Nếu hỏa hoạn xảy ra thì thương vong sẽ rất lớn. Vậy, làm gì để ngăn ngừa hỏa hoạn, nhất là trong khu dân cư? Suốt thời gian qua nhiều cảnh báo, nhiều biện pháp đã được áp dụng, nhưng cháy nổ vẫn xảy ra. Điều đó cho thấy tồn tại, bất cập trong công tác quản lý nhà nước về phòng cháy chữa cháy, bên cạnh việc mất cảnh giác của người dân, hoặc chủ nhà trọ cho thuê.

Sau những vụ cháy để lại hậu quả lớn, chính quyền các địa phương đều đưa ra kế hoạch tổng kiểm tra, rà soát nguy cơ cháy nổ, nhưng sau đó là gì thì chưa rõ. Nếu như ý thức người dân cùng với trách nhiệm quản lý, giám sát của chính quyền cơ sở bị buông lỏng, nguy cơ cháy nổ vẫn luôn rình rập ở mức độ cực kỳ nguy hiểm.■

Vụ cháy tại phường Định Công, Hà Nội vào ngày 16.6 vừa qua gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng
Ảnh: NGHĨA TUẤN

Sẽ xử lý nghiêm trách nhiệm người đứng đầu cấp ủy, chính quyền...

Ngay sau khi trong ngày 16.6 liên tiếp xảy ra 2 vụ cháy nhà dân tại Hà Nội và Bắc Giang gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng, Thủ tướng Chính phủ đã có công điện chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương tập trung khắc phục hậu quả và triển khai các giải pháp phòng ngừa, ngăn chặn có hiệu quả tình trạng cháy, nổ. Công điện nêu, thời gian qua, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã có nhiều văn bản chỉ đạo quyết liệt công tác phòng cháy, chữa cháy, tuy nhiên trong ngày 16.6, liên tiếp xảy ra 2 vụ cháy nhà dân tại phường Định Công, quận Hoàng Mai, Hà Nội và phường Đa Mai, thành phố Bắc Giang, gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng, làm 7 người chết...

Trong Công điện, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu xử lý nghiêm trách nhiệm người đứng đầu cấp ủy, chính quyền địa phương nếu để các cơ sở có nguy cơ cháy, nổ cao hoạt động khi chưa đảm bảo điều kiện an toàn phòng cháy, chữa cháy và để xảy ra các vụ cháy, nổ gây hậu quả nghiêm trọng do thiếu lãnh đạo, chỉ đạo, thanh tra, kiểm tra, giám sát hoặc thực hiện không đầy đủ trách nhiệm trong phạm vi quản lý của mình đối với công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ...

P.V

TUYẾN ĐƯỜNG ĐẦU TIÊN Ở THỦ ĐÔ DÀNH CHO XE ĐẠP:

Khai trương tưng bừng, về sau "chết yểu"?

● **Bài, ảnh: VĂN SỸ**

Tuyến đường đầu tiên dành riêng cho xe đạp ở Thủ đô lưu thông ven sông Tô Lịch được Sở GTVT Hà Nội khánh thành đầu tháng 2.2024 kỳ vọng sẽ là điểm nhấn nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho việc vận chuyển và kết nối các phương tiện. Tuy nhiên qua theo dõi, nhiều ý kiến cho rằng, "con đường đầu tiên" này đang có dấu hiệu "chết yểu". Vì sao vậy?

Làn dành cho xe đạp trên tuyến đường ven sông Tô Lịch có chiều dài 2.300m, rộng 3m, 1m dành cho người đi bộ từ Ngã Tư Sở đến Cầu Giấy. Tuyến đường còn kết nối ga Lê Hồng Phong với ga số 8 của đường sắt đô thị Hà Nội. Dọc trên tuyến đường này còn bố trí 7 trạm xe đạp công cộng để kết nối giữa đường đi xe đạp với các tuyến xe bus, đường sắt đô thị...

Theo quan sát trong những ngày qua và ý kiến của người dân, du khách, chúng tôi nhận thấy rõ, ban đầu hầu hết đều cảm thấy thích thú đối với tuyến đường này bởi nó không chỉ có sự "ưu tiên" một làn đường riêng cho người đi xe đạp, đảm bảo sự an toàn, mà còn tạo ra một không gian văn minh, lịch sự. Có thể nói đây còn là một sản phẩm du lịch, tăng tính trải nghiệm cho người dân và du khách. Một số người khi được hỏi cũng cho biết đã có thời gian sử dụng con đường này hằng ngày với mục đích thể dục vì chi phí thuê xe thấp cùng với việc đạp xe trên tuyến đường này là khá mới lạ.

Bác Nguyễn Văn Chung, cán bộ nghỉ hưu cho biết, thời điểm đầu thường tham gia tuyến đường "ưu tiên" dành cho xe đạp để vừa tập thể dục, vừa giao lưu với bạn bè. "Những ngày đầu mới đưa vào khai thác có khá nhiều người dân và du khách tham gia để có sự trải nghiệm mới mẻ, nhưng càng về sau cứ thấy thưa dần, một phần là chất lượng vệ sinh, môi trường nơi đây đang xuống cấp", bác Chung chia sẻ. "Trải nghiệm" trên tuyến đường này trong nhiều ngày qua, chúng tôi cũng ghi nhận một thực tế, lượng người sử dụng tuyến đường này khá thưa thớt, chỉ đếm trên đầu ngón tay. Có cảm giác nhu cầu cũng như tính hiệu quả của tuyến đường chưa nhận được sự quan tâm của nhiều người. Nói cách khác, dù đã được đầu tư hạ tầng khá đồng bộ, lại là con đường "ưu tiên" đầu tiên của Hà Nội dành cho xe đạp, nhưng chẳng mấy ai mặn mà, để ý.

Vì sao lại thế, một số người dân đi bộ trên tuyến đường này cho hay, "việc nhà nước đầu tư xây dựng tuyến đường như vậy với kính phí hàng tỉ đồng, mọi người dân ở đây rất hoan nghênh, nó làm đẹp đô thị, làm cho thành phố xanh, sạch, đẹp hơn. Nhưng nói thật là, không thể đi bộ hay đi xe đạp ở đây lâu được vì mùi hôi thối xộc lên từ sông Tô Lịch và vô số bãi rác lớn, nhỏ ở ven đường". Là tuyến đường được xây dựng để phục vụ cho người dân đi xe đạp nhưng phần đông là người đi bộ, chỉ xuất hiện lác đác vài xe đạp. Một vấn đề khác cũng gây "khó khăn", đó là việc sử dụng xe đạp trên tuyến đường được một số bạn trẻ trải nghiệm, nhưng với người có tuổi thì mãi loay hoay trong việc tìm cách mở khóa xe. Còn nữa, tại thời điểm chúng tôi có mặt trên tuyến đường vào những ngày cuối tuần vừa qua còn thấy xuất hiện khá nhiều xe cơ giới đỗ tại các nút giao thông. Đáng nói ở đây không chỉ là một số xe con cá nhân mà còn xuất hiện cả xe của công ty vệ sinh môi trường đỗ chắn, lấn chiếm mặt đường, khiến người dân sử dụng xe đạp qua lại rất khó khăn, bức xúc. Thực tế này không chỉ xuất hiện trong những ngày gần đây mà đã diễn ra trong thời gian dài, nhưng không có sự can thiệp của lực lượng chức năng.

Nhiều phương tiện lấn chiếm, chắn đường xe đạp

Đường dành riêng cho xe đạp vắng tanh… xe đạp

Sau hơn 6 tháng đi vào vận hành, khai thác, yếu tố đảm bảo mỹ quan đô thị theo hướng "xanh, sạch, đẹp" cho tuyến đường đầu tiên dường như ít được quan tâm, nếu không dám nói đang bị xuống cấp. Nhiều người dân phản ánh, dọc hai bên đường cỏ dại mọc um tùm do không được cắt tỉa. Tại các điểm bồn hoa cây cảnh lại "bỗng dưng" trở thành bãi rác công cộng, từ rác sinh hoạt cho tới rác thải công nghiệp. Bác Nguyễn Văn Chung cho biết, mấy tuần đầu đưa vào vận hành, khai thác tuyến đường vẫn thấy có lực lượng chức năng tuần tra, xử lý nhưng càng về sau cứ vắng bóng dần nên người dân bạ đâu vứt rác ở đấy, làm cho tuyến đường trở nên nhếch nhác.

Tuyến đường đầu tiên dành riêng cho xe đạp ở Hà Nội đáng lẽ sẽ được phát huy liên tục, lâu dài, là nơi mà người dân và du khách tìm đến để trải nghiệm, tăng tính kết nối với các phương tiện khác. Thế nhưng, lúc mới khai trương thì tưng bừng, người dân thích thú, còn về sau ngày càng buồn vắng, ít ai quan tâm để ý. Một chuyên gia về quy hoạch giao thông cho biết, ý tưởng tạo lập con đường riêng dành cho xe đạp là khá hay nhưng lại thiếu sự đồng bộ với những tiện ích cần thiết. Ngoài ra còn phải kể đến sự tương thích với môi trường lại không đảm bảo, không ai dại gì đi xe đạp trong một không gian luôn bốc mùi hôi thối. Còn chúng tôi thì cho rằng, bên cạnh những nguyên nhân trên cần phải kể đến sự thiếu quan tâm của cơ quan chức năng, chính quyền địa phương. Trong quá trình vận hành, khai thác tuyến đường ít nhận được công tác duy tu, bảo dưỡng hạ tầng và cảnh quan cũng như thiếu biện pháp ngăn chặn lấn chiếm tuyến đường. Để cho tuyến đường ngày một trở nên vắng vẻ, không có người đi xe đạp, mặt đường bị lấn chiếm… thuộc trách nhiệm về ai, chứ không nên rơi vào tình cảnh "hòa cả làng".

Không biết sự tồn tại tuyến đường đầu tiên dành riêng cho xe đạp ở Thủ đô sẽ kéo dài bao lâu, nhưng với kiểu quản lý, bảo vệ vận hành, khai thác như trong thời gian qua, sẽ khiến cho nó dần "chết yểu". ■

Bốn người tử vong do sạt lở đất tại Bắc Kạn

Báo cáo của Văn phòng Ban Chỉ huy về Phòng, chống thiên tai tỉnh Bắc Kạn cho biết, đêm 17, rạng sáng 18.6 trên địa bàn tỉnh có mưa rào nhiều nơi, cục bộ có mưa to và dông. Lượng mưa đo được tính từ 20h ngày 17.6 đến 6h30 ngày 18.6 ở các địa phương từ 5 đến 90mm. Mưa to đã gây sạt lở đất tại thôn Khuổi Ún, xã Nghiên Loan, huyện Pác Nặm. Sạt lở xảy ra vào khoảng 0h30 ngày 18.6, gây vùi lấp một nhà dân. Gia đình này thuộc hộ nghèo, dân tộc Mông.

Tại thời điểm sạt lở trong nhà có 5 người, trong đó 4 người bị vùi lấp, một người thoát được ra ngoài. Hiện nay, lực lượng chức năng đã tìm được 4 nạn nhân, gồm ông Nông Căn Chạ (sinh năm 1983), bà Hoàng Thị Thía (sinh năm 1981), chị Ngô Thị Mây (con dâu của ông Chạ, bà Thía; sinh năm 2006) và một cháu bé (con chị Mây 1 tháng tuổi, chưa khai sinh). Các nạn nhân khi được tìm thấy đã tử vong. Ngay sau khi nhận được thông tin, chính quyền địa phương cùng lãnh đạo Ban Chỉ huy Phòng, chống thiên tai và Tìm kiếm, cứu nạn tỉnh đã trực tiếp xuống hiện trường chỉ đạo các đơn vị và lực lượng cứu hộ khẩn trương tìm kiếm nạn nhân, đảm bảo an toàn cho lực lượng cứu hộ; kịp thời thăm hỏi, động viên, giúp đỡ gia đình nạn nhân.

P.V

Lực lượng chức năng tích cực tìm kiếm nạn nhân

HỘI NGHỊ DU LỊCH VIỆT NAM - AUSTRALIA:

Cơ hội thúc đẩy khách hai chiều

● TỐ LINH - NGHIÊM HÙNG (từ Australia)

Nhằm tạo điều kiện thuận lợi trao đổi khách du lịch giữa Việt Nam - Australia, thúc đẩy thu hút khách từ thị trường Australia, từ ngày 16-21.6, đoàn công tác của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đã tổ chức chương trình xúc tiến du lịch Việt Nam tại Melbourne và Perth (Australia).

Đoàn do ông Nguyễn Trùng Khánh, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam làm trưởng đoàn. Tham gia đoàn có lãnh đạo các phòng quản lý trực thuộc Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, cán bộ Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam và đại diện 10 doanh nghiệp du lịch, hàng không.

Hội nghị du lịch Việt Nam - Australia tại Melbourne

Xây dựng quan hệ đối tác bền vững

Ngày 18.6, tại Melbourne đã diễn ra Hội nghị du lịch Việt Nam - Australia và chương trình gặp gỡ doanh nghiệp du lịch, hàng không 2 nước. Hội nghị có sự tham dự của Thượng nghị sĩ Raff Ciccone, Tham tán công sứ (Đại sứ quán Việt Nam tại Australia) Nghiêm Xuân Hòa, đại diện Cơ quan Thương mại và Đầu tư Australia (Austrade), Cơ quan Du lịch Quốc gia Australia (Tourism Australia), đoàn du lịch Việt Nam, đại diện chính quyền địa phương, chuyên gia du lịch Australia và các doanh nghiệp du lịch 2 nước.

Phát biểu tại Hội nghị, ông Nguyễn Trùng Khánh cảm ơn và đánh giá cao sự quan tâm đặc biệt của Thượng nghị sĩ Raff Ciccone đối với du lịch Việt Nam và quan hệ hợp tác song phương giữa Việt Nam và Australia. "Chúng tôi tin rằng đây là cơ hội tuyệt vời để các bên liên quan trong lĩnh vực du lịch của hai nước gặp gỡ, trao đổi ý kiến và tăng cường hợp tác. Sự hợp tác này sẽ giúp chúng ta đề xuất các giải pháp kịp thời và hướng đi mới nhằm tăng cường trao đổi du lịch lẫn nhau", ông Nguyễn Trùng Khánh nhấn mạnh.

Theo ông Nguyễn Trùng Khánh: "Chính phủ Việt Nam đang nỗ lực phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn. Năm 2023, du lịch Việt Nam vượt qua nhiều thách thức và hoàn thành vượt chỉ tiêu đề ra: Đón hơn 12,6 triệu lượt khách quốc tế, khách nội địa đạt hơn 108 triệu lượt, tạo ra tổng doanh thu gần 28 tỉ USD. Ngành Du lịch và nhiều điểm đến ở Việt Nam được vinh danh với các giải thưởng quốc tế uy tín, được ghi nhận vào nhóm những điểm đến hàng đầu thế giới, qua đó khẳng định thương hiệu, sức hấp dẫn và chất lượng của du lịch Việt Nam".

Từ tháng 8.2023, Việt Nam triển khai cấp thị thực điện tử cho công dân tất cả các nước và vùng lãnh thổ với thời gian lưu trú tối đa lên tới 90 ngày, cho phép nhập cảnh nhiều lần. Đồng thời, thời gian lưu trú đối với các nước được miễn thị thực đã được kéo dài lên tới 45 ngày. Chính sách thông thoáng này đã được cộng đồng quốc tế hoan nghênh nồng nhiệt, trở thành đòn bẩy quan trọng thúc đẩy tăng trưởng lượng du khách đến Việt Nam. Trong 5 tháng đầu năm 2024, Việt Nam đón khoảng 7,6 triệu lượt khách quốc tế, tăng 65% so với cùng kỳ năm 2023.

Doanh nghiệp hai nước gặp gỡ, trao đổi cơ hội hợp tác

Trong những năm gần đây, hợp tác du lịch giữa Việt Nam và Australia nhận được sự quan tâm đáng kể của lãnh đạo cấp cao hai nước. Trong chuyến thăm chính thức Australia đầu tiên của Thủ tướng Phạm Minh Chính vào tháng 3.2024, Việt Nam và Australia đã đạt được cột mốc mới trong quan hệ song phương khi nâng cấp lên Quan hệ đối tác chiến lược toàn diện. Trong chuyến thăm quan trọng này, Thủ tướng Phạm Minh Chính bày tỏ kỳ vọng vào sự phát triển của 5 lĩnh vực trọng điểm với quan hệ được nâng cấp, một trong số đó là "tăng cường hợp tác du lịch và lao động".

Năm 2023, Việt Nam đón 390.000 lượt khách du lịch Australia, vượt mức trước đại dịch 2019 và đưa Australia vào top 10 thị trường gửi khách tới Việt Nam đông nhất. Khách Australia tới Việt Nam tăng trưởng liên tục. 5 tháng đầu năm 2024, có 213.000 lượt khách Australia đến thăm Việt Nam, tăng 35% so với cùng kỳ năm ngoái, đưa Australia lên vị trí nguồn khách lớn thứ 7 thị trường Việt Nam.

"Với sự quan tâm đặc biệt của lãnh đạo cấp cao và các hoạt động hợp tác, xúc tiến du lịch song phương tích cực của các cơ quan liên quan như: Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, Austrade, Cơ quan Du lịch Quốc gia Australia và chính quyền địa phương, tôi tin tưởng rằng hợp tác du lịch giữa hai nước chúng ta sẽ phát triển bền vững, đạt được những cột mốc quan trọng mới trong thời gian sắp tới", ông Nguyễn Trùng Khánh nói.

Ông Nguyễn Trùng Khánh cũng mong muốn, qua các sự kiện xúc tiến này sẽ kết nối hiệu quả các doanh nghiệp Việt Nam và Australia để tạo dựng mạng lưới du lịch và nâng cao hiệu quả phát triển thị trường, trao đổi khách trong thời gian tới.

Sáng kiến mới để thúc đẩy trao đổi khách hai chiều

Ở chiều ngược lại, năm 2023 có hơn 166.000 lượt khách từ Việt Nam sang Australia, tăng 35% so với năm 2019. Việt Nam là thị trường khách duy nhất trong Đông Nam Á đã tăng trưởng trở lại Australia sau đại dịch. Thượng nghị sĩ Raff Ciccone cho biết, việc Việt Nam - Australia nâng quan hệ lên Đối tác chiến lược toàn diện, thể hiện tham vọng chung của chúng ta về mối quan hệ chặt chẽ hơn, được xây dựng trên sự hợp tác của 2 nước trên các lĩnh vực quốc phòng, an ninh, kinh tế, hỗ trợ giáo dục và hợp tác trong các lĩnh vực chuyển đổi năng lượng và số hóa. "Để đạt được mục tiêu đó, chúng tôi đang xem xét thông qua Chiến lược tăng cường hợp tác kinh tế Australia - Việt Nam để trở thành 10 đối tác thương mại hàng đầu và tăng gấp đôi đầu tư hai chiều, bao gồm cả du lịch, một trong những lĩnh vực ưu tiên của chiến lược", Thượng nghị sĩ Raff Ciccone nói.

Chính phủ Australia cam kết tăng cường hợp tác với khu vực và để hưởng ứng Chiến lược kinh tế Đông Nam Á đến năm 2040. Kể từ khi ký Biên bản ghi nhớ vào năm ngoái để thực hiện Thỏa thuận Dịch vụ Hàng không, số chuyến bay giữa Australia và Việt Nam đã tăng gấp đôi cũng như các đường bay thẳng mới mở ra nhiều hơn. Cả hai quốc gia hiện đang được hưởng lợi từ các chuyến bay trực tiếp và thường xuyên hơn từ Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth và Adelaide tới Việt Nam.

Trước đó, tại cuộc làm việc với Cơ quan Thương mại và Đầu tư Australia (Austrade), Cơ quan Du lịch Quốc gia Australia (Tourism Australia), ông Nguyễn Trùng Khánh tin tưởng rằng, một trong những động lực quan trọng nhất để thúc đẩy trao đổi khách du lịch giữa hai nước là tạo thuận lợi cho đi lại, du lịch. "Sau đại dịch, các hãng hàng không Việt Nam đã mở các đường bay mới để tăng lưu lượng khách du lịch từ nhiều thành phố khác nhau ở Australia. Việt Nam cũng đã áp dụng chương trình cấp thị thực điện tử cho khách du lịch Australia, giúp rút ngắn thời gian xét duyệt thị thực chỉ còn 3-5 ngày", ông Nguyễn Trùng Khánh nói.

Cục trưởng Nguyễn Trùng Khánh đề nghị phía Australia xem xét nới lỏng thủ tục xin thị thực và giảm thời gian xét duyệt thị thực đối với khách du lịch Việt Nam nhằm khuyến khích nhiều du khách Việt Nam đến Australia; giúp tăng cường trao đổi khách hai chiều.

Cục trưởng Nguyễn Trùng Khánh cũng đề nghị, tại cuộc họp này bên cạnh việc thảo luận về kết quả của các dự án du lịch, hai bên sẽ thảo luận và đề xuất các hành động trong tương lai nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho trao đổi khách du lịch giữa hai nước. hai bên đã cùng trao đổi về Dự án Đẩy mạnh Hợp tác Du lịch Việt Nam - Australia. Trong đó, năm 2023, Austrade đã giao Asialink Business (cơ quan nghiên cứu phát triển năng lực châu Á thuộc Chính phủ Australia) thực hiện Báo cáo với các nội dung chính về: Tổng quan du lịch hai nước Việt Nam và Australia; Xác định các cơ hội, thách thức thúc đẩy khách hai chiều; Nghiên cứu xu hướng, tiềm năng khách hai bên; Đưa ra ưu tiên, đề xuất hợp tác để đẩy mạnh trao đổi khách.

Bên cạnh đó, trong năm 2024 hai bên đã tập trung triển khai các dự án chung như: Dự án về dữ liệu với Trường Đại học Griffith; Chương trình Nâng cao năng lực điểm đến bền vững với Tổ chức đào tạo nghề Tây Australia. Phía Australia cũng cập nhật, Hội đồng Xuất khẩu Du lịch Australia (ATEC) đang xây dựng chương trình đào tạo trực tuyến cho doanh nghiệp Australia về thị trường du lịch Việt Nam, dự kiến triển khai trong Quý III.2024. Austrade sẽ giới thiệu về hoạt động này như một sáng kiến mới để thúc đẩy trao đổi khách hai chiều.

Trong các cuộc gặp song phương ngày 18.6 tại Melbourne với Sân bay Melbourne, Tourism Australia, Cơ quan Du lịch bang Victoria, Cơ quan Du lịch và Sự kiện bang Queensland, Công ty tư vấn Australian Attractions, Cơ quan Du lịch đảo Phillip, Công ty Discova, Công ty Intrepid…, Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đã thống nhất được một số nội dung, chương trình hợp tác nhằm tăng cường trao đổi khách du lịch hai chiều. ■

Đánh thức tiềm năng bản Lồng

● **Bài, ảnh: LÊ THÙY**

Huyện Tuần Giáo (Điện Biên) có hệ thống di sản văn hóa khá phong phú với nhiều loại hình, bản sắc văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số. Thời gian qua, huyện Tuần Giáo đã và đang khai thác lợi thế này để phát triển du lịch gắn với bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Bản Lồng thuộc xã Tỏa Tình, huyện Tuần Giáo với diện tích tự nhiên gần 1.500 ha, cách quốc lộ 6 tuyến đi qua đèo Pha Đin cũ khoảng hơn 5 km về phía Tây Bắc. Đây là không gian sinh hoạt và giao lưu văn hóa cộng đồng của khoảng 100 hộ dân tộc Mông. Với những cảnh sắc thiên nhiên, văn hóa sẵn có, bản Lồng có tiềm năng lớn để trở thành bản du lịch cộng đồng. Nhận thấy tiềm năng đó, bản Lồng đã và đang hoàn thiện các khâu xây dựng mô hình du lịch cộng đồng, dự kiến mở cửa đón khách vào cuối năm 2024. Sau khi hoàn thiện, đây sẽ là bản du lịch cộng đồng dân tộc Mông đầu tiên trên địa bàn tỉnh Điện Biên.

Phụ nữ Mông ở bản Lồng may trang phục truyền thống

Với mục tiêu "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", huyện Tuần Giáo đã kêu gọi nhiều nguồn đầu tư, hỗ trợ về cơ sở vật chất, hạ tầng, chú trọng bảo vệ môi trường, nguồn nước và xử lý rác thải sinh hoạt; tổ chức cho người dân tham quan các mô hình du lịch cộng đồng có hiệu quả, thường xuyên tập huấn nâng cao kỹ năng làm du lịch cộng đồng bền vững; vận động các hộ gia đình đồng bào dân tộc Mông tại bản cùng hưởng ứng, tham gia xây dựng bản Du lịch dưới nhiều hình thức; thành lập các đội văn nghệ thôn bản, luyện tập các tiết mục mang đậm bản sắc dân tộc và các tiết mục dân vũ dân tộc Mông phục vụ du khách cùng giao lưu…

Đến bản Lồng, du khách cũng sẽ được trải nghiệm quy trình hoàn thiện một bộ quần áo dân tộc Mông truyền thống (ngành Mông trắng). Hình thức làm du lịch này đang được Chi hội Phụ nữ bản Lồng vận động hội viên thực hiện. Phấn đấu mỗi hộ gia đình đăng ký làm Du lịch có ít nhất 3 bộ quần áo mới để phục vụ du khách trải nghiệm. Chị Vừ Thị Dùa chia sẻ: "Mình cùng các chị em trong bản cùng may những trang phục dân tộc Mông truyền thống và cùng muốn dạy lại cho con, cháu để gìn giữ nét truyền thống của dân tộc Mông mình".

Phát triển du lịch không chỉ tạo kinh tế bền vững cho người dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, mà còn đánh thức sức sống tiềm tàng của tài nguyên du lịch bản địa. Mô hình này sẽ góp phần nâng cao ý thức xây dựng môi trường văn hóa, cảnh quan văn minh, sạch sẽ, đóng góp tích cực cho việc giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc của đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi. Phát huy những giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số qua các lễ hội, trang phục, ẩm thực... nhằm mang đến cho công chúng và du khách những trải nghiệm đặc sắc.

Bên cạnh đó, nguồn thu nhập chính của người dân bản Lồng vẫn là nông nghiệp, trong đó nổi bật với một số sản phẩm OCOP như táo mèo và một số loại nông sản đặc sản như lê và cà phê. Những sản phẩm này sẽ có vai trò quan trọng trong xây dựng chuỗi cung ứng các sản phẩm, dịch vụ bổ trợ cho bản Lồng khi phát triển du lịch. Các điểm check-in đẹp để thu hút du khách đã và đang được người dân hoàn thiện như điểm ngắm bình minh săn mây, ngắm ruộng bậc thang, khu vực trải nghiệm hoạt động bắt ốc, đường vào hang cọp, đường vào đá mũi rồng...

Phát triển du lịch cộng đồng sẽ mang lại lợi ích kép cho đồng bào dân tộc thiểu số huyện Tuần Giáo. Song, phát triển du lịch cộng đồng ở miền núi còn gặp rất nhiều khó khăn, thách thức. Để phát triển du lịch cộng đồng bền vững, huyện Tuần Giáo đã có kế hoạch xây dựng mô hình phát triển du lịch cộng đồng gắn với cải thiện sinh kế bền vững để khai thác hiệu quả các giá trị văn hóa truyền thống bản địa, song song với bảo tồn, giữ gìn cảnh quan thiên nhiên sẵn có, gắn với bảo vệ môi trường, cũng như bảo đảm hiệu quả kinh doanh. Song, để đưa du lịch cộng đồng bản Lồng vận hành như mục tiêu đề ra, huyện Tuần Giáo cần tiếp tục có sự nghiên cứu cụ thể ở nhiều lĩnh vực như cuộc sống cư dân bản địa, văn hóa, ẩm thực đặc trưng, phong tục, tập quán sinh hoạt... từ đó định hướng các giá trị cốt lõi của cộng đồng, để phát triển du lịch không mang tính "thương mại hóa" vẫn giữa đúng ý nghĩa quảng bá, bảo tồn, phát huy, giữ gìn nét văn hóa truyền thống đặc sắc của dân tộc Mông ở địa phương. ■

Bảo tồn văn hóa Mường gắn với phát triển du lịch

Cục Văn hóa cơ sở (Bộ VHTTDL) vừa phối hợp với Sở VHTTDL Hòa Bình và Phòng Văn hóa, Thông tin huyện Lạc Sơn tổ chức lớp tập huấn "Xây dựng mô hình giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào dân tộc Mường" cho 100 học viên là cán bộ văn hóa xã, nghệ nhân, hạt nhân văn hóa đang sinh sống tại xã Nhân Nghĩa.

Ra mắt CLB dân ca, dân vũ dân tộc Mường xóm Vó Giò, xã Nhân Nghĩa

Đây là hoạt động nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", đồng thời tăng cường đầu tư của Nhà nước, đẩy mạnh xã hội hóa huy động mọi nguồn lực góp phần bảo tồn và phát huy giá trị dân ca, dân vũ, dân nhạc của các dân tộc thiểu số ở Hòa Bình gắn với phát triển du lịch.

Học viên được các chuyên gia tuyên truyền, phổ biến định hướng của Đảng, Nhà nước về bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống gắn với xây dựng đời sống văn hóa cơ sở. Kỹ năng triển khai xây dựng mô hình sinh hoạt văn hóa cộng đồng tại thôn, bản. Lồng ghép nội dung hương ước, quy ước trong phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và sinh hoạt văn hóa cộng đồng. Bên cạnh đó, các học viên còn được các nghệ nhân am hiểu truyền dạy các làn điệu dân ca, dân vũ đặc sắc dân tộc Mường trong sinh hoạt văn hóa cộng đồng.

Dịp này, CLB dân ca, dân vũ dân tộc Mường xóm Vó Giò, xã Nhân Nghĩa được thành lập nhằm duy trì sinh hoạt, phục vụ các nhiệm vụ chính trị của địa phương cũng như nâng cao mức hưởng thụ, sáng tạo văn hóa của nhân dân. Cục Văn hóa cơ sở đã trao tặng CLB trang phục nam, nữ, đạo cụ, nhạc cụ truyền thống của dân tộc Mường nhằm hỗ trợ CLB trong việc nghiên cứu, sưu tầm và tổ chức truyền dạy dân ca, dân vũ truyền thống.

Ông Lưu Huy Linh, Phó Giám đốc Sở VHTTDL Hòa Bình nhấn mạnh: "CLB cần xây dựng quy chế hoạt động, có sự phân công trách nhiệm cụ thể làm cơ sở ràng buộc, gắn kết các thành viên, đảm bảo phát triển một cách ổn định. Các nghệ nhân vừa là những người thực hành, đồng thời là những người gìn giữ, trao truyền các giá trị văn hóa truyền thống cho thế hệ trẻ. Chú trọng nghiên cứu, sưu tầm, phân loại di sản văn hóa phi vật thể dân tộc Mường đang có nguy cơ mai một để đề ra các nhiệm vụ, giải pháp bảo tồn, khai thác các loại hình dân ca, dân vũ, dân nhạc từng bước xây dựng thành sản phẩm hấp dẫn phục vụ phát triển du lịch tại địa phương".

HOÀNG MINH

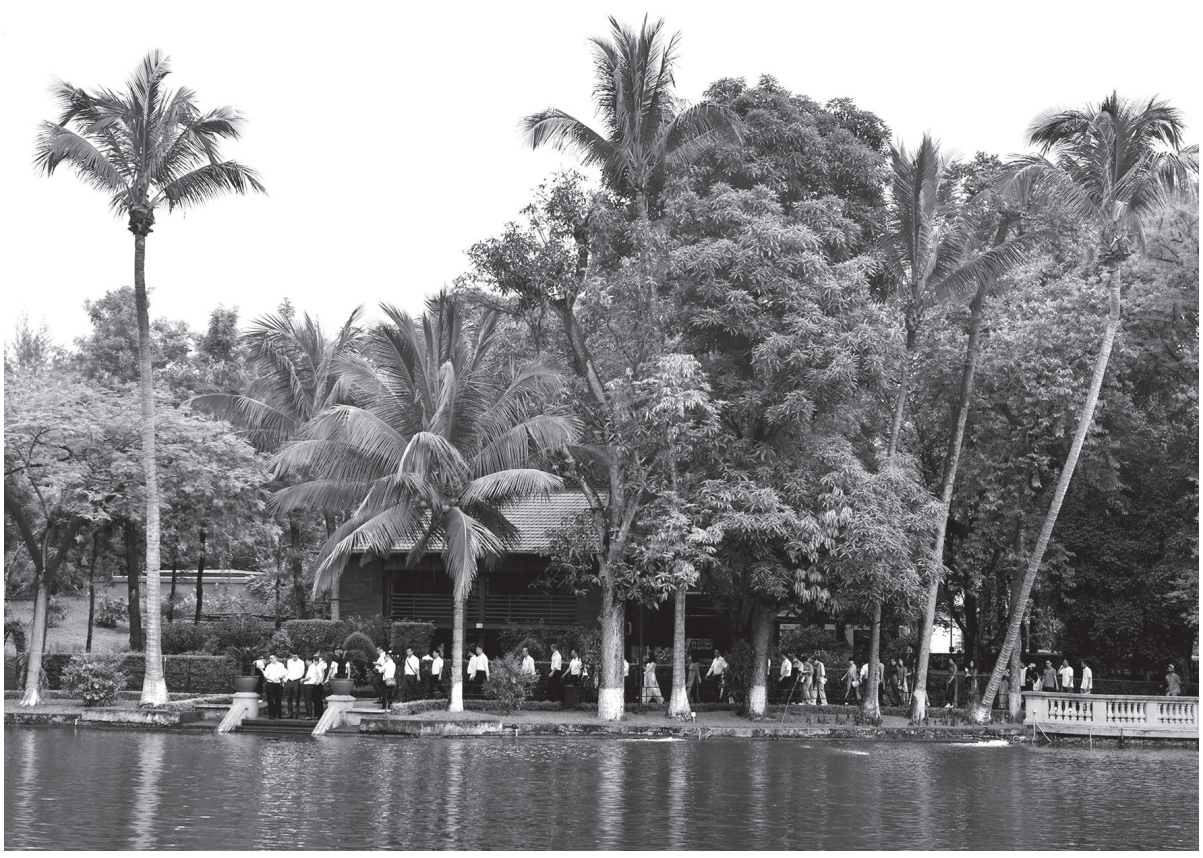
55 NĂM NGÀY BÁC ĐI XA:

Từng góc nhỏ **vẫn vẹn nguyên hơi ấm của Người**

●**BẢO NGÂN**

Cảm xúc như mới ngày hôm qua khi những giây phút cuối cùng của Bác được các nhân chứng lịch sử từng kề cận bên Người kể lại trong nỗi xúc động nghẹn ngào. Ngày 18.6, Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch tổ chức Hội thảo "55 năm ngày Bác đi xa - 55 năm bảo tồn và phát huy giá trị Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch (1969-2024)".

Hội thảo được tổ chức nhân kỷ niệm 55 năm ngày Bác đi xa, 55 năm thực hiện Di chúc của Người, 55 năm bảo tồn và phát huy giá trị Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch (1969-2024); 70 năm Bác về ở và làm việc tại Khu Phủ Chủ tịch (1954-2024); 15 năm Khu Di tích được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng là Di tích Quốc gia đặc biệt (2009-2024).

Nhà sàn Bác luôn đầy ắp khung cảnh thiên nhiên tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch Ảnh: B.LÂM

Di sản văn hóa vô giá

Chủ trì hội thảo, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương nhấn mạnh, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho đất nước ta, nhân dân ta một di sản văn hóa vô giá Khu di tích về Người tại Phủ Chủ tịch. Nơi đây, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sống và làm việc 15 năm cuối đời (1954-1969), trên cương vị Chủ tịch Đảng, Chủ tịch nước, Người đã cùng Bộ Chính trị Trung ương Đảng đề ra đường lối chiến lược, sách lược cho sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước.

Sau khi Bác Hồ qua đời ngày 2.9.1969, quần thể di tích lịch sử về Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được hình thành trong khu vực Phủ Chủ tịch, có giá trị và ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Trải qua bao biến động lịch sử và thời gian chiến tranh ác liệt, di sản nơi ở và làm việc của Bác tại Phủ Chủ tịch luôn được bảo vệ an toàn, chu đáo. Ngày 12.8.2009, Khu di tích được Thủ tướng Chính phủ ký quyết định xếp hạng quốc gia đặc biệt đợt đầu tiên. 55 năm trôi qua, Khu Di tích về Bác tại Phủ Chủ tịch luôn được lưu giữ vẹn nguyên hơi ấm, hình bóng của Người. Các di tích và hiện vật lưu niệm được giữ gìn và bảo quản tốt nhất. "Nơi đây mang những nét đặc thù riêng biệt, công tác bảo tồn di tích được thực hiện trong điều kiện là một kho mở, vừa làm công tác bảo quản giữ gìn, vừa phát huy giá trị…", Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương cho biết. Thu hút số lượng lớn khách tham quan trong nước và quốc tế, các di tích, tài liệu, hiện vật luôn phải chịu nhiều áp lực từ môi trường khí hậu và con người. Đó là những khó khăn, thách thức để giữ gìn, bảo quản nguyên vẹn và phát huy di sản của Bác Hồ.

Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương phát biểu tại Hội thảo

55 năm qua, các thế hệ cán bộ Khu di tích đã không quản ngại khó khăn, thực hiện tốt nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, bảo quản, giữ gìn tốt nhất nơi ở và làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch. Mở cửa đón khách tham quan 365 ngày trong năm, 55 năm qua, Khu Di tích đã phục vụ gần 90 triệu lượt khách tham quan, là trường học lớn cho mọi thế hệ người Việt Nam, nơi hội tụ tình cảm của nhân dân trong nước và bạn bè quốc tế. Giám đốc Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch Lê Thị Phượng cho biết, ngay sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, Bộ Chính trị đã ra quyết định bảo vệ, bảo quản và giữ nguyên trạng nơi ở và làm việc của Người tại Phủ Chủ tịch để khu vực linh thiêng này trở thành khu di tích lịch sử về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Nơi đây đã trở thành "địa chỉ đỏ" thiêng liêng, nơi Bác Hồ sống mãi với chúng ta. Tất cả di tích, tài liệu hiện vật của Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện đang được bảo tồn nguyên vẹn như sinh thời Người sống và làm việc.

Nhìn nhận về giá trị di sản Hồ Chí Minh trong Khu di tích về Người, GS.TS Lê Văn Lợi, Phó Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh nhấn mạnh, Khu Di tích không chỉ ghi dấu những năm tháng Bác Hồ đã sống, làm việc mà thông qua những hoạt động, những kỷ vật được lưu giữ đã toát lên tư tưởng, phong cách của Người. Những giá trị di sản Hồ Chí Minh trong Khu di tích được thể hiện ở các khía cạnh: Dấu ấn cuộc đời hoạt động cách mạng sinh động của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Khu di tích; Tư tưởng cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Khu Di tích; Phong cách sống hài hòa với thiên nhiên, lối sống giản dị, cao quý.

Nghẹn ngào khoảnh khắc Bác đi xa

Những cảm xúc như mới ngày hôm qua khi giây phút cuối cùng của Bác Hồ được các nhân chứng lịch sử từng kề cận bên Người kể lại trong nỗi xúc động nghẹn ngào.

Nhớ về những ngày bên Bác trong Phủ Chủ tịch, ông Nguyễn Văn Đoàn, nguyên Phụ trách Ban Di tích bồi hồi: "Tôi là một trong những chiến sĩ cảnh vệ được trực tiếp phục vụ bên Bác cho tới khi Người trút hơi thở cuối cùng, khi nhịp đập trái tim Bác chậm dần rồi dừng lại hồi 9h47 phút ngày 2.9.1969 tại ngôi nhà 67 trong khu vực Phủ Chủ tịch; cũng là một cán bộ đã có mặt từ buổi đầu chăm lo giữ gìn, bảo quản nơi Bác Hồ đã 15 năm sống và làm việc tại Phủ Chủ tịch. Ngày hôm nay tôi trở về đây, trong lòng xúc động và càng nhớ thương Người vô hạn". Với ông Đoàn, kỷ niệm về những năm tháng bên Bác luôn sâu nặng và thiêng liêng. Đó là những trang đẹp nhất, may mắn và hạnh phúc nhất trong cuộc đời ông. "Từ sau ngày Bác mất cho đến hôm nay, Khu Di tích Phủ Chủ tịch thực sự đã trở thành địa chỉ đỏ tin cậy để nhân dân cả nước và bạn bè quốc tế tìm đến tham quan, học tập tư

> *"Tôi là một trong những chiến sĩ cảnh vệ được trực tiếp phục vụ bên Bác cho tới khi Người trút hơi thở cuối cùng, khi nhịp đập trái tim Bác chậm dần rồi dừng lại hồi 9h47 phút ngày 2.9.1969 tại ngôi nhà 67 trong khu vực Phủ Chủ tịch; cũng là một cán bộ đã có mặt từ buổi đầu chăm lo giữ gìn, bảo quản nơi Bác Hồ đã 15 năm sống và làm việc tại Phủ Chủ tịch. Ngày hôm nay tôi trở về đây, trong lòng xúc động và càng nhớ thương Người vô hạn…*
>
> *Từ sau ngày Bác mất cho đến hôm nay, Khu Di tích Phủ Chủ tịch thực sự đã trở thành địa chỉ đỏ tin cậy để nhân dân cả nước và bạn bè quốc tế tìm đến tham quan, học tập tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác Hồ. Với cá nhân tôi, nơi đây mãi mãi là những ký ức vẹn nguyên hơi ấm, hình bóng của Người."*
>
> **(Ông NGUYỄN VĂN ĐOÀN, nguyên Phụ trách Ban Di tích)**

tưởng, đạo đức, phong cách của Bác Hồ. Với cá nhân tôi, nơi đây mãi mãi là những ký ức vẹn nguyên hơi ấm, hình bóng của Người", ông Đoàn xúc động.

Về thăm nơi Bác ở, TS Trần Viết Hoàn, nguyên Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch bày tỏ, nơi ở và làm việc của Người tại Phủ Chủ tịch đã đi sâu vào trái tim, khối óc của nhân dân ta và bạn bè thế giới, hôm nay và mai sau mọi người sẽ hội tụ tại đây để tìm giá trị đích thực cuộc sống của một con người đích thực của lịch sử, và như để có cái may trong cuộc đời mình có một lần được gặp Bác. Ông Hoàn nhớ lại, "vinh hạnh trong cuộc đời, tôi đã có mấy năm làm nhiệm vụ của người cận vệ cầm súng canh gác bảo vệ Bác Hồ ở Khu Phủ Chủ tịch này, nên có được những vinh hạnh như hằng ngày được nhìn thấy Người ngồi làm việc, đi bách bộ; chúng tôi thỉnh thoảng được Người trực tiếp đến xem việc ăn uống; được Người cho quà mỗi lần Người đi công tác nước ngoài về; được xem phim với Người vào tối thứ Bảy hằng tuần tại nhà khách Phủ Chủ tịch; Tết Cổ truyền dân tộc hằng năm, Người mời một bữa cơm tất niên và chụp ảnh chung với Người…". Sau ngày Bác đi xa, ông Hoàn tình nguyện rời tay súng để cầm cái chổi, cây bút làm nhiệm vụ bảo vệ di sản của Người. Với ông, những ký ức về Bác Hồ mãi mãi là những di sản vô giá.

PGS.TS Đỗ Văn Trụ, Chủ tịch Hội Di sản Văn hóa Việt Nam chia sẻ, Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch là một ngôi đền thiêng, là nơi hội tụ và lan toả tấm gương về tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh; được làm việc tại Khu Di tích là một vinh dự lớn đối với mỗi cán bộ, nhân viên của Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch. Theo PGS.TS Đỗ Văn Trụ, Hội thảo là cơ hội để Khu Di tích tổng kết, đánh giá toàn diện và cụ thể các mặt hoạt động trong 55 năm qua, để từ đó khẳng định những ưu điểm, tìm ra nguyên nhân và rút ra những bài học kinh nghiệm, nâng cao chất lượng, hiệu quả bảo vệ và phát huy giá trị Khu Di tích trong thời gian tới. Theo Chủ tịch Hội Di sản văn hóa Việt Nam, Khu Di tích nên có lộ trình xây dựng chương trình, kế hoạch cụ thể cho 5-10 năm tới.

"Cần thiết phải xem xét, đánh giá cụ thể thực trạng của Khu Di tích hiện nay so với Hồ sơ Khu Di tích đã được xây dựng trước đây, ngay sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, để từ đó thấy được cái gì còn được bảo tồn nguyên vẹn như xưa, cái gì đã bị thay đổi và thay đổi đến mức độ nào; làm rõ nguyên nhân vì sao có sự thay đổi đó...", PGS. TS Đỗ Văn Trụ nêu. ■

Vinh dự trong lần "tác nghiệp" khi Bác về thăm quê

● **PHẠM NGÂN**

Bức ảnh đen trắng chụp chung với Bác Hồ được cựu nhà báo Phan Duy Hương đóng khung, giữ gìn như một kỷ vật vô giá. Lần được giao tác nghiệp khi Bác Hồ về thăm quê là vinh dự đặc biệt trong đời làm báo của ông, sau hơn 60 năm đến giờ vẫn vẹn nguyên…

Những ngày tháng 6, trời miền Trung nắng nóng như đổ lửa, chúng tôi đến thăm cựu nhà báo Phan Duy Hương (sinh năm 1939, bút danh Dương Huy, trú tại TP Vinh, Nghệ An), nguyên phóng viên Báo *Nhân dân Nghệ An* (tiền thân của Báo *Nghệ An*). Ông là phóng viên được giao tác nghiệp trong lần Chủ tịch Hồ Chí Minh về thăm quê (ngày 10.12.1961).

Bức ảnh có hình ông Phan Duy Hương phía sau khi Bác Hồ đang nói chuyện với một nữ công nhân nông trường

Chuyến công tác nhớ mãi

Sinh ra, lớn lên trên mảnh đất hiếu học, giàu truyền thống thơ ca tại xã Quỳnh Đôi, huyện Quỳnh Lưu (Nghệ An), năm 1960, sau khi tốt nghiệp ngành sư phạm ông bén duyên về công tác tại Báo *Nhân dân Nghệ An*. Nỗ lực trong công tác, ông đã có nhiều bài viết chất lượng, được cấp trên tin tưởng, giao phó tác nghiệp nhiều sự kiện quan trọng. Sau gần hai năm công tác, ông vinh dự là phóng viên nhận nhiệm vụ tác nghiệp trong chuyến công tác Người về thăm quê lần thứ hai.

"Tôi vẫn còn nhớ trong chuyến công tác về thăm quê lần thứ hai của Bác Hồ ngày 10.12.1961, lãnh đạo cơ quan phân công đi từ thị xã Vinh lên huyện Nghĩa Đàn. Thời điểm ấy tôi vừa vui sướng lại xen lẫn lo lắng. Vui vì sẽ được gặp Bác, cơ hội không phải ai cũng có được. Lo lắng vì sợ mình mới bước vào nghề sẽ không hoàn thành tốt nhiệm vụ. Lúc đó tôi là phóng viên trẻ và gầy lắm. Với sự kiện quan trọng này, đích thân lãnh đạo cơ quan đã mượn cho tôi chiếc áo Tôn Trung Sơn (còn gọi áo đại cán) và chiếc mũ vải để chững chạc, già dặn hơn. Hôm đó, tôi theo xe ô tô của Bí thư Tỉnh ủy Võ Thúc Đồng lên Nông trường Đông Hiếu". Đã hơn 60 năm trôi qua, hình ảnh về Bác trong trí nhớ vẫn vẹn nguyên với ông Hương: "Được tin Bác Hồ về thăm, từ sáng sớm, hàng vạn người dân huyện Nghĩa Đàn đã tập trung tại sân Nông trường, ai cũng háo hức, mong chờ được gặp, được nghe Bác nói chuyện. Trực thăng hạ cánh, Bác bước xuống với bộ quần áo kaki giản dị đã bạc màu năm tháng. Bác đội mũ trắng vành tròn, chân đi dép cao su, vừa đi Bác vừa vẫy tay chào đồng bào, khuôn mặt nở nụ cười rạng rỡ.

Mùa đông nhưng trời nắng, Bác không tỏ ra mệt mà đi thẳng lên thăm đồi cà phê. Bác ghé vào một lán công nhân kiểm tra nơi ăn chốn ở, ân cần thăm hỏi đời sống công nhân. Khi lên đồi cà phê, nhìn thấy một cháu nhỏ chừng 2 - 3 tuổi theo mẹ lên rẫy, Bác tiến lại gần âu yếm, cười hiền từ. Lúc đó, tôi cảm nhận Bác là một người vô cùng giản dị, rất đời thường. Những hình ảnh và tình cảm của Bác đến tận bây giờ tôi vẫn không sao quên được". Suốt chuyến tác nghiệp, Phan Duy Hương luôn bám sát Bác để nghe và ghi chú những lời căn dặn vào cuốn sổ tay. Bác Hồ bước từng bước dài khiến anh phóng viên trẻ phải khẩn trương chạy theo. "Tại buổi nói chuyện hôm ấy, Bác căn dặn: Nông trường có điểm mạnh về kỹ thuật, phải hỗ trợ đồng bào địa phương về kỹ thuật sản xuất, hợp tác xã và đồng bào cũng phải giúp đỡ nông trường. Chúng ta phải đùm bọc, giúp đỡ lẫn nhau để cùng tiến bộ", ông Hương nhớ như in từng lời Bác dặn…

Trong bài viết về sự kiện Bác Hồ về thăm Nông trường Đông Hiếu của ông Hương đã được đích thân Bí thư Tỉnh ủy Võ Thúc Đồng đọc, góp ý chỉnh sửa. Ngay sau khi đăng tải đã tạo được sự lan tỏa rộng khắp. Chuyến thăm và lời căn dặn của Bác như tiếp thêm một luồng sinh khí mới để công nhân Nông trường Đông Hiếu, nhân dân Nghĩa Đàn nói riêng và nhân dân Nghệ An nói chung tiếp tục hăng hái thi đua lao động sản xuất. Sau chuyến công tác đáng nhớ ấy, những mạch cảm xúc vui sướng theo anh phóng viên trẻ len lỏi vào từng câu, từng chữ.

Ông Hương kể lại về kỷ niệm lần đầu được gặp Bác Hồ

Bức ảnh vô giá về Bác

Vinh dự được tham gia đưa tin sự kiện quan trọng, được nhìn thấy Bác bằng xương bằng thịt, ai cũng đều mong mỏi được chụp chung với Bác một tấm hình. Phóng viên trẻ Phan Duy Hương cũng không ngoại lệ. Trưa hôm đó, Bác về nông trường nghỉ ngơi. Ngoài lán nơi Bác nghỉ, anh phóng viên trẻ nhấp nhổm không yên, muốn xin được chụp chung với Bác tấm ảnh nhưng không dám tiến vào.

"Lúc đấy, cánh phóng viên đã tập trung ngoài lán rất đông, còn có mấy chị công nhân, ai cũng muốn chụp ảnh với Bác mà không dám nói ra. Khi Bác vừa thức dậy, đi ra ngoài, tôi mạnh dạn đến gần: Thưa Bác, cháu và các chị đây muốn chụp với Bác một tấm hình. Bác vui vẻ đồng ý. Lúc này các nhà báo khác cũng ùa tới, chúng tôi có một bức ảnh kỷ niệm với Bác Hồ. Một bức ảnh quý giá", ông Hương nhớ lại. Do thời điểm đó thông tin kết nối còn hạn chế nên dù ông Hương rất muốn nhìn lại bức ảnh được chụp chung với Bác nhưng không biết tìm ai. Bẵng đi gần 30 năm, ông Hương nhận được điện thoại của Giám đốc Bảo tàng Kim Liên (nay là Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Kim Liên) thông báo về một bức ảnh chụp chung với Bác. Đây là bức ảnh chụp Bác Hồ trong lần thứ hai Người về thăm quê, được một phóng viên ở miền Nam gửi tặng Bảo tàng nhân dịp kỷ niệm 100 năm ngày sinh nhật Bác. Sau này, bức ảnh được Giám đốc Bảo tàng Kim Liên sao một bản, tặng ông Hương. Trong bức ảnh, Bác Hồ đang nói chuyện với một nữ công nhân nông trường người dân tộc thiểu số và ông Hương đứng ngay phía sau cô công nhân, nở nụ cười rất tươi. Tấm ảnh đen trắng chụp chung với Bác Hồ, ông Hương đóng khung cẩn thận, cất giữ như một kỷ vật vô giá.

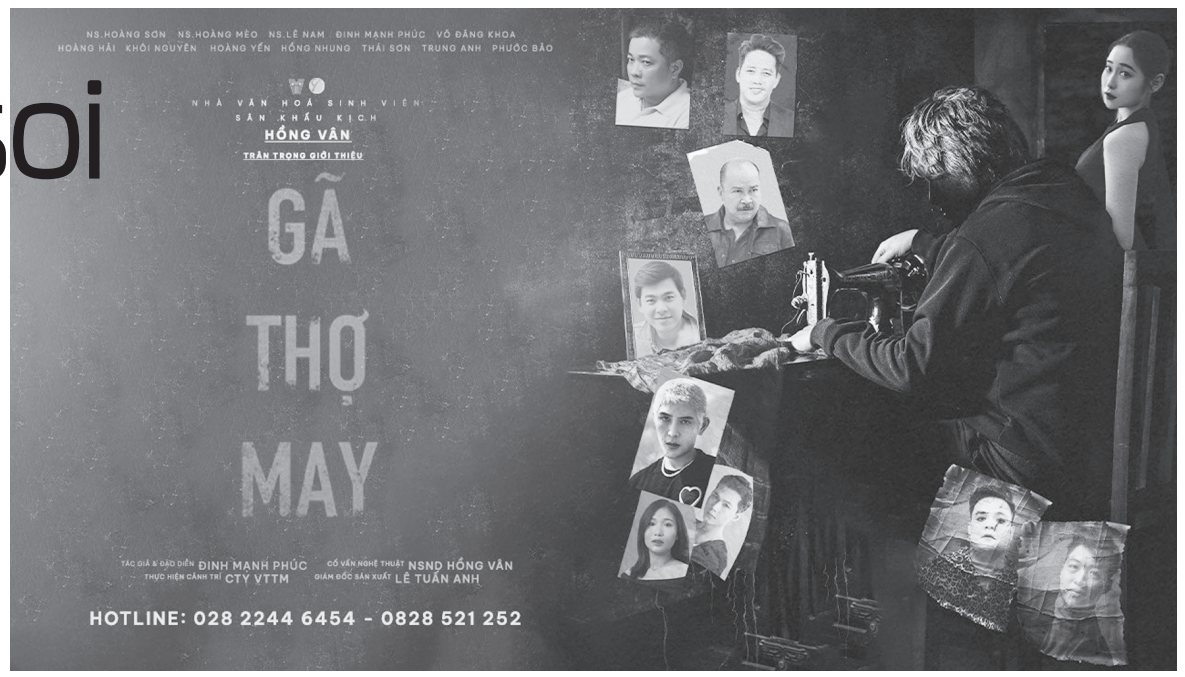
Mở cuốn album ảnh được cất trong chiếc hộp gỗ đã bạc màu theo năm tháng, ngay trang đầu tiên, bức ảnh chụp chung với Bác Hồ được ép plastic, bọc rất cẩn thận và xếp ngay ngắn. Những kỷ niệm năm ấy lại ùa về trong miền ký ức của ông. "Khi nhận được bức ảnh chụp chung cùng Bác Hồ, cảm xúc trong tôi vinh dự, tự hào lắm. Gần 30 năm sau chuyến tác nghiệp đặc biệt năm 1961, tôi mới biết mình có một bức ảnh chụp chung với Bác ở cự ly gần như thế. Bức ảnh đen trắng này là món quà, kỷ vật vô giá với tôi trong lần đầu tiên và cũng là lần duy nhất được gặp Bác. Đó cũng là động lực to lớn sát cánh cùng tôi trong suốt cuộc đời cầm bút của mình". ■

KỊCH KINH DỊ:

Khó làm, dễ soi

● HỒNG HẠNH

Sau khoảng thời gian dài vắng bóng, gần đây kịch kinh dị đã bắt đầu rục rịch quay lại các sàn diễn tại TP.HCM. Tuy nhiên, số lượng vẫn còn hạn chế, chỉ biểu diễn lác đác ở một vài sân khấu và hầu hết là diễn lại các vở cũ, điều này khiến cho làng kịch nói đan xen vui buồn lẫn lộn.

Poster vở mới *Gã thợ may* của Sân khấu Kịch Hồng Vân

Bình cũ, rượu mới

Quay trở lại gần hai thập kỷ trước, Sân khấu Phú Nhuận của NSND Hồng Vân đã đi những bước chân tiên phong cho trào lưu kịch kinh dị. Năm 2005, vở *Người vợ ma* của tác giả Xuyên Lâm đã tạo ra "địa chấn" lúc bấy giờ, một tuần diễn liền mấy suất và phải đến vài năm sau mới dần hạ nhiệt, nhưng vẫn có những suất diễn cố định mỗi tuần. Nối tiếp thành công ấy, "bà bầu" Hồng Vân cho dựng tiếp hàng loạt vở kinh dị như *Quả tim máu, Căn hộ 404, Kỳ án 292, 2-4-6*… tất cả đều gây được tiếng vang lớn. Nhận thấy đây là địa hạt "màu mỡ", nhiều đơn vị như Sân khấu Kịch Sài Gòn, Sân khấu Thế giới trẻ, Sân khấu IDECAF, Sân khấu 5B, Sân khấu Hoàng Thái Thanh cũng bắt tay vào làm và tạo được nhiều vở diễn được khán giả yêu thích. Có thể kể đến *Hồn ma báo oán, Áo đợi người, Kỳ nghỉ kinh hoàng, Mắt âm dương, Xác trôi sông, Bí mật nhà xác, Lầu hoang, Con ma nhà họ Hứa*… Nhưng rồi, khoảng 5 năm trở lại đây, kịch kinh dị thoái trào thấy rõ, khán giả không còn mặn mà với các vở diễn và sân khấu cũng thưa vắng dần.

Cho đến đầu năm 2024, Sân khấu Kịch Hồng Vân quyết định làm "sống" dậy các vở kinh dị cũ để dò tìm nhu cầu của công chúng, tiếp sau là mang đến các vở mới với kỹ xảo, công nghệ hiện đại. Theo đó, vở *Suối linh hồn* - kịch bản đầu tiên dàn dựng tại Sân khấu kịch Hồng Vân từ năm 2018 đã chính thức trở lại, với bản dựng năm 2024 của đạo diễn Lê Nguyễn Tuấn Anh. Nằm trong chuỗi kịch tâm lý - kinh dị, *Suối linh hồn* là tác phẩm đáng xem với nội dung nhân văn và cốt truyện chặt chẽ. Vở diễn bắt đầu với nỗi ám ảnh của nhân vật về những lỗi lầm trong quá khứ, không dám đối diện với chính bản thân, để rồi một âm mưu đi kèm tấn bi kịch ẩn sau đó. S*uối linh hồn* có những cú lật đầy bất ngờ, các mảng miếng hài cũng được tiết chế và gắn với mạch kịch, khiến người xem vừa hồi hộp lại vừa thư giãn và lôi cuốn đến tận phút chót.

Đặc biệt hơn, sau 16 năm, Sân khấu Kịch Hồng Vân đưa vở kịch kinh dị - hài *Quả tim máu* (kịch bản, đạo diễn Thái Hòa) trở lại với dàn diễn viên mới: NSND Trịnh Kim Chi, Đào Vân Anh, Tuấn Dũng, Lê Lộc, Bùi Công Danh, Đinh Mạnh Phúc… *Quả tim máu* phiên bản 2024 được trau chuốt trên kinh nghiệm từ những phiên bản cũ để mang đến cho khán giả một câu chuyện vừa hài vừa kinh dị. Bên cạnh những chiêu "hù ma" thì cốt lõi vẫn là câu chuyện nhân - quả có chiều sâu và thông điệp hạnh phúc không thể bồi đắp từ tội ác.

Bên cạnh đó, đơn vị này cũng tiếp tục mở các suất diễn của *Người vợ ma* và *Kỳ án 292* vào tháng 7 tới. Tương tự, sân khấu Hoàng Thái Thanh biểu diễn lại vở *Lạc ở đáy sông* và *Ngôi nhà thiếu đàn bà* để phục vụ giờ văn ngoại khóa cho nhiều trường học trong thành phố.

"Khát" vở diễn mới

Sau khoảng thời gian ấp ủ và hành trình mang các vở kịch kinh dị quay trở lại đã đón nhận tín hiệu tích cực từ phía khán giả, mới đây nhất, Sân khấu Kịch Hồng Vân tiếp tục chào sân các vở diễn mới. Theo đó, vở *Gã thợ may* (tác giả và đạo diễn Đinh Mạnh Phúc) mang phong cách kinh dị pha hài, dù năm 2018 đã từng được trình làng, tuy nhiên phiên bản mới này được "nâng cấp" hoàn toàn với dàn diễn viên nổi bật. Theo đó, *Gã thợ may* nêu lên chủ đề về luật nhân quả, khuyên con người đừng chạy theo lòng tham mà gây tội ác vì trước sau cũng phải đền trả. Điểm cộng của vở diễn thuộc về dàn diễn viên đã tạo được rất nhiều tiếng cười thú vị cho khán giả. Một điểm cũng cần ghi nhận là về trang phục, vì lấy bối cảnh làng người Chăm nên các nhân vật xuất hiện với những bộ trang phục dân tộc rất đẹp.

Không thể phủ nhận, kịch kinh dị chinh phục khán giả vì là "món ăn lạ" với sự gay cấn, hồi hộp, hấp dẫn. Kịch thường mang chủ đề xoay quanh nhân nghĩa ở đời, báo ân, báo oán, có tác dụng cảnh báo mạnh mẽ cho những ai đang nuôi tâm ác, định làm điều bất thiện thì sẽ phải bị ám ảnh và phải trả giá… Đó là những giá trị nhân văn mà kịch kinh dị đã và đang mang lại.

Thế thì tại sao kịch kinh dị lại thoái trào? Thứ nhất, đó là do thiếu trầm trọng kịch bản hay, có chiều sâu. Bởi lẽ, dòng kịch này không đơn thuần chỉ là hù dọa, mà các chi tiết, tình huống xuất hiện phải thật sự thuyết phục người xem. Khó hơn nữa là phải gây được cảm giác mạnh, nhưng vẫn lồng ghép được nội dung hấp dẫn, ý nghĩa. Điều khó này đã được thể hiện qua việc bao năm nay kịch nói Việt Nam chỉ có lác đác vài kịch bản kinh dị được ra đời, thậm chí chỉ đếm trên đầu ngón tay. Thứ hai, việc dàn dựng cho sân khấu kịch kinh dị rất khó nhưng lại dễ "bị soi". Rõ ràng, muốn tạo ra không gian ma quái mà thiếu thốn kỹ thuật, trang thiết bị, đạo cụ, kỹ xảo… không sớm thì muộn khán giả cũng không còn bất ngờ, thú vị nữa. Lối mòn của kịch kinh dị dễ dàng nhìn thấy được là việc lạm dụng hiệu ứng âm thanh, ánh sáng để khán giả giật mình, hoặc cứ diễn ma là phải mặc áo trắng, xõa tóc dài che mặt…

Để thấy được, nhu cầu thị hiếu của công chúng ngày càng đòi hỏi cao, dù ở bất cứ loại hình nghệ thuật nào thì cũng phải đặt tính thuyết phục lên hàng đầu thì mới tạo được niềm tin ở họ. Với kịch kinh dị, nếu những vở diễn hời hợt, quá lạm dụng yếu tố "dọa ma" để câu khách mà không đọng lại trong khán giả bất cứ thông điệp gì, thì họ sẽ mất niềm tin với thể loại này. Rõ ràng, muốn kịch kinh dị "sống" được, các sân khấu phải làm mới và làm khác đi, vì không thể cứ mãi mang đến cho khán giả một món ăn mà họ đã thấy nhàm chán. ■

NSND Trịnh Kim Chi quay trở lại với kịch kinh dị trong vở *Người vợ ma*

Tổ chức tập huấn về chuyển đổi số trong lĩnh vực thư viện

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 1564/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức tập huấn về chuyển đổi số trong lĩnh vực thư viện. Lớp tập huấn do Vụ Thư viện chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức, nhằm phổ biến, tuyên truyền và hướng dẫn triển khai thực hiện văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến tổ chức hoạt động và dịch vụ thư viện, công tác phục vụ người khuyết tật chữ in; nâng cao trình độ, kỹ năng tạo lập, cung cấp sản phẩm thông tin thư viện, dịch vụ thư viện, phát triển kỹ năng và phương pháp tiếp cận việc đọc sách cho người khuyết tật chữ in.

Với chủ đề Chuyển dạng tài liệu dễ tiếp cận cho người khuyết tật chữ in, lớp tập huấn sẽ tập trung vào các nội dung phổ biến, tuyên truyền và hướng dẫn triển khai thực hiện văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến tổ chức hoạt động và dịch vụ thư viện, công tác phục vụ người khuyết tật chữ in và các văn bản liên quan khác; một số định hướng đối với thư viện trong công tác phục vụ người khuyết tật chữ in; quy trình sản xuất sách ở định dạng Epub; Scan sách in và cách chuyển từ bản scan sang Word... Lớp tập huấn sẽ diễn ra 2 ngày (tháng 7.2024) tại tỉnh Thanh Hóa và 2 ngày (tháng 8.2024) tại tỉnh Kiên Giang.

NAM ANH

PHÁT TRIỂN BÁO CHÍ TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG:

"Cộng sinh" để tiếp cận công chúng

● **THANH NGỌC**

Thách thức và cơ hội của chuyển đổi số đang được đặt ra cùng lúc, đòi hỏi báo chí phải thay đổi, lựa chọn phương thức khai thác, sử dụng những ưu thế của nền tảng số, trong đó có mạng xã hội, để khai thác tối đa, tiếp cận công chúng nhanh nhất, từ đó tăng trưởng doanh thu…

Tìm điểm chạm phù hợp

Theo thống kê của Bộ TT&TT, cả nước hiện có 6 cơ quan báo chí chủ lực đa phương tiện; 127 báo; 670 tạp chí và 72 cơ quan phát thanh, truyền hình. Tuy khác nhau về loại hình nhưng phần lớn đều đang sụt giảm nguồn thu, nhất là các đơn vị tự chủ hoàn toàn về tài chính. Khó khăn này một phần do cơ quan báo chí trong nước đang bị các nền tảng xã hội cạnh tranh về quảng cáo - truyền thông và cả người đọc, người xem.

Trong bối cảnh đó, chuyển đổi số được xem là giải pháp then chốt giúp báo chí Việt Nam vượt qua những thách thức, tiếp cận với nhiều đối tượng độc giả hơn và tạo ra các mô hình kinh doanh mới.

Phát triển báo chí trên nền tảng số cần có hướng đi phù hợp **Ảnh: ITN**

Theo đó, *Chiến lược chuyển đổi số báo chí đến năm 2025, định hướng đến năm 2030* đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt vào ngày 6.4.2023. Thực tế, một số cơ quan, đơn vị đã triển khai các hoạt động chuyển đổi số, như: Xây dựng website, ứng dụng di động, tòa soạn hội tụ, báo chí đa nền tảng, phát triển nội dung đa phương tiện, áp dụng công nghệ mới vào hoạt động sản xuất và biên tập... Nhiều tờ báo in, chương trình phát thanh, truyền hình đã chuyển sang sử dụng nền tảng Internet. Tuy nhiên, theo ý kiến của giới chuyên gia, quá trình chuyển đổi số báo chí Việt Nam vẫn còn ở giai đoạn đầu, với nhiều khó khăn, bất cập cần được giải quyết.

Ông Đồng Mạnh Hùng (Đài Tiếng nói Việt Nam) cho rằng: "Chuyển đổi số là tất yếu, nhưng không nên chỉ là những mệnh lệnh sáo rỗng từ nhà quản trị hay theo kiểu phong trào. Xét từ góc độ chuyên môn, chuyển đổi số phải có lộ trình, có chọn lọc, không phải dàn hàng ngang bê tất cả nội dung và hình thức đang có "quẳng" lên Internet. Hiện nhiều cơ quan đưa nguyên văn các sản phẩm báo chí đã xuất bản ở kênh phát thanh, ấn phẩm báo in, kênh truyền hình... lên nền tảng số và coi đó là nội dung số. Cách làm này là chưa phù hợp".

Cùng ý kiến, ông Lê Quốc Vinh, Chủ tịch Le Media Group cho rằng: Bạn đọc ngày hôm nay phân mảnh rất sâu. Mỗi nhóm, thậm chí là từng cá nhân, có nhu cầu, cách tiêu thụ thông tin hoàn toàn khác biệt. Bởi vậy, cơ quan truyền thông cần nghiên cứu nhu cầu ấy để cá nhân hóa, tìm ra "điểm chạm" truyền thông phù hợp với từng đối tượng khách hàng.

Hiện các đơn vị đang chạy đua phát triển nhiều nền tảng, nhưng nội dung lại là bản sao của nhau, đây là sai lầm vì tạo ra nguy cơ triệt tiêu lẫn nhau trong hệ sinh thái nội dung số. Khi phát triển nội dung, báo chí cũng phải tính toán cách thể hiện với các đặc thù, phương thức riêng biệt. Từ đó, độc giả tiếp cận một nền tảng có thể nảy sinh nhu cầu xem, nghe nội dung đó trên những nền tảng khác, góp phần nuôi dưỡng hệ sinh thái…

Mở ra cơ hội hợp tác

Theo Báo cáo về tình hình thị trường Digital 2024 (báo cáo thường niên về các xu hướng truyền thông xã hội do Metwater và We are social công bố), đã có hơn 5 tỉ người dùng mạng xã hội trên toàn cầu, chiếm 62,3% dân số thế giới. Tại Việt Nam, năm 2023 hơn 70 triệu người (71% số dân) sử dụng mạng xã hội.

Trước thực tế đó, nhiều cơ quan đã sử dụng mạng xã hội như một kênh để lan tỏa thông tin báo chí của mình tới công chúng. Từ thực tế có thể thấy, mạng xã hội có thể là nguồn để tài cung cấp thông tin cho báo chí. Người làm báo khai thác thông tin tại đây theo đúng quy định của Luật Báo chí và quy định đạo đức nghề nghiệp để hoàn thiện tác phẩm của mình. Từ những sự việc, hiện tượng được phản ánh trên mạng xã hội, nhiều vụ việc đã được phanh phui; nhiều tấm gương, nhiều hành động tốt đẹp được tôn vinh trên báo chí chính thống.

Khảo sát trên các nền tảng YouTube, Facebook, Zalo, bà Vũ Thị Kim Hoa, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn (Đại học Quốc gia Hà Nội) nhận thấy, đa số các cơ quan báo chí sử dụng mạng xã hội như một phương tiện kết nối, lan tỏa và chuyển tải thông tin tới công chúng. Khảo sát 29 trang báo điện tử, kênh truyền hình có sử dụng mạng xã hội YouTube, kết quả cho thấy, ANTV có số lượng đăng ký và tương tác cao nhất (7,17 triệu); tiếp đến là VTV24 (5,5 triệu); Báo *Thanh Niên* (5,75 triệu); VTC NOW (4,72 triệu)…

Khảo sát trên Facebook thì thấy ít cơ quan báo chí đầu tư tài khoản trên nền tảng này, lượng tương tác trực tiếp tại các bài đăng không nhiều, dù thường xuyên cập nhật tin nóng hổi trong ngày, kể cả các trang báo điện tử lớn. Ngoài ra, Zalo cũng là mạng xã hội bước đầu được một số báo chú ý sử dụng…

Sự phát triển của mạng xã hội mang đến cho báo chí cả thách thức và cơ hội. Ở mặt tiêu cực, nền tảng này cạnh tranh trực tiếp với báo chí chính thống, gây ảnh hưởng đến doanh thu. Tuy nhiên, mạng xã hội cũng mở ra cơ hội hợp tác để báo chí khai thác nguồn thu mới. Có thể coi đây là hướng tiếp cận để báo chí có thể đồng hành, cộng sinh, hợp tác, góp phần phát triển kinh tế báo chí trong bối cảnh chuyển đổi số.

Nhiều ý kiến đề xuất nhà nước cần can thiệp, hỗ trợ kịp thời các cơ quan báo chí trong việc tăng cường sự hiện diện và triển khai hợp tác kinh doanh với các nền tảng mạng xã hội có số lượng người dùng lớn hiện nay; đồng thời hoàn thiện quy định pháp lý về bản quyền, sở hữu trí tuệ, kinh tế báo chí số… Cùng với đó, báo chí cần đầu tư vào mảng phân phối thông tin đa nền tảng, khai thác ưu thế mạng xã hội để xây dựng chiến lược nội dung, tiếp cận công chúng, phát triển thương hiệu, thay đổi tư duy sản xuất phù hợp với xu hướng thời đại. ■

Triển lãm tranh "99" của những người làm báo

Hội Nhà báo Việt Nam phối hợp Thông tấn xã Việt Nam cùng nhiều nhà báo, họa sĩ tổ chức Triển lãm tranh "99" tại Cơ quan Thông tấn xã Việt Nam khu vực phía Nam. Tên của chủ đề triển lãm mang ý nghĩa chào mừng 99 năm ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21.6.1925 - 21.6.2024).

Triển lãm diễn ra từ ngày 18-26.6, trưng bày hơn 130 tác phẩm của 8 tác giả: Ngô Thành Nhân, Nguyễn Nghiêm, Nguyễn Tiến Lễ, Vũ Kim Sơn, Đỗ Hương, Nguyễn Hồng Nga, Huỳnh Dũng Nhân, Tiểu Tân, với nhiều chủ đề khác nhau như tĩnh vật, phong cảnh, chân dung, trừu tượng, sinh hoạt đời thường... Ngoại trừ những họa sĩ chuyên nghiệp, phần lớn tác giả đến với hội họa khá muộn, có những nhà báo chỉ mới sáng tác từ hai, ba năm trở lại đây khi đã nghỉ hưu.

Một góc triển lãm tranh "99"

Nhà báo Trần Trọng Dũng, Phó Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam chia sẻ: "Là những người gắn bó với hoạt động báo chí, tranh của các cây cọ từng cầm bút viết báo này cũng ít nhiều mang tính thế sự, họ vẽ về đồng nghiệp, về biển đảo, các phong trào xã hội, song vẫn say mê sáng tác chân dung, phong cảnh và tĩnh vật… Nhiều người trong số tác giả chưa dám nhận mình là họa sĩ mà chỉ là người có duyên nợ với hội họa, yêu thích thế giới sắc màu, muốn nhờ ngôn ngữ thẩm mỹ nói lên những gì mà con chữ chưa thể nói hết. Nhưng cũng chính nhờ vậy, có thể nói hơn 130 bức tranh được trưng bày tại triển lãm vừa có chất chuyên nghiệp, vừa đa dạng, phong phú lại vừa hồn hậu, rất đời".

Tin, ảnh: T.TRANG

TP.HCM có hai **bảo tàng** độc đáo

Bài, ảnh: THÙY TRANG

TP.HCM vừa đưa vào hoạt động hai điểm tham quan văn hóa du lịch - hai thiết chế văn hóa độc đáo là Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn và Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam. Cả hai đều là bảo tàng tư nhân, nằm trong hệ thống Bảo tàng Đỗ Hùng, hiện đang lưu giữ và trưng bày hàng ngàn cổ vật, hiện vật mang đậm dấu ấn văn hóa - lịch sử dân tộc.

Không gian trưng bày trang phục và trang sức của Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam

Giới thiệu các cổ vật, hiện vật quý đến với công chúng

Chia sẻ về lý do thành lập bảo tàng, ông Đỗ Hùng, Giám đốc Bảo tàng chia sẻ: Việt Nam với 54 dân tộc anh em là một kho tàng di sản về văn hóa nhân học, phản ánh rất nhiều khía cạnh trong đời sống xã hội. Trong nền văn hóa chung ấy, mỗi dân tộc lại có một tinh hoa riêng, và trang sức, trang phục là yếu tố phản chiếu quan niệm thẩm mỹ, tín ngưỡng, phong tục tập quán của tộc người ấy.

Bên cạnh đó, đất nước chúng ta đã trải qua nhiều giai đoạn lịch sử gắn liền với các triều đại, trong đó nhà Nguyễn là triều đại phong kiến cuối cùng, có ý nghĩa lịch sử quan trọng và để lại rất nhiều di sản, tài liệu về văn hóa - nghệ thuật vô cùng độc đáo. Trên thế giới, văn hóa cung đình là văn hóa đại diện, tập trung tinh hoa cũng như đẳng cấp về văn hóa - nghệ thuật. Việt Nam cũng như vậy, việc bảo tồn, giữ gìn và phát triển các giá trị di sản văn hóa là việc làm rất cấp thiết…

"Tôi đặt mình là một người Việt Nam có sứ mệnh phải giữ gìn, phát huy bằng cách giới thiệu các cổ vật, hiện vật quý đến với công chúng. Chính vì vậy, tôi thành lập Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam và Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn, với mong muốn đây sẽ là cánh tay nối dài của nhà nước trong việc bảo tồn, phát huy di sản văn hóa dân tộc", ông Đỗ Hùng nói.

Với hơn 30 năm sưu tầm và nghiên cứu cổ vật, ông Đỗ Hùng cảm nhận được mỗi hiện vật đều chứa đựng những yếu tố về nghệ thuật, lịch sử cùng câu chuyện thú vị gắn liền. Ông và ê kíp đã mất hơn 6 tháng để thi công thực hiện hai bảo tàng này với chi phí ban đầu khoảng hơn 15 tỉ đồng. Hai bảo tàng tọa lạc tại tòa nhà số 68 Nguyễn Huệ, Quận 1, TP.HCM. Trong đó, Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam đặt tại không gian tầng trệt, còn Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn đặt tại tầng 8 và 9.

Du khách tham quan các hiện vật tại Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn

Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam trưng bày hiện vật gồm các bộ trang sức, trang phục, dụng cụ chế tác trang sức… thể hiện quan niệm thẩm mỹ, tín ngưỡng, phong tục tập quán các dân tộc Việt Nam. Có dân tộc chế tác rất cầu kỳ, có dân tộc lại thiên về sự mộc mạc của núi rừng hoặc nghiêng về thi ca…

Ông Đỗ Hùng cho biết thêm: "Hơn 100 năm qua, đã có nhiều nhà nghiên cứu trong và ngoài nước thực hiện các công trình nghiên cứu về sự đa dạng văn hóa dân tộc ở Việt Nam. Mỗi dân tộc đều có những nét riêng biệt như tín ngưỡng, tập quán, sinh hoạt, nhà ở, lễ hội, ẩm thực và nghệ thuật đặc trưng. Chính vì sự đa dạng phong phú ấy, Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam ra đời với các hiện vật gốc và trang sức có niên đại hơn 2.500 năm trước đến thế kỷ XX của 54 dân tộc trên dải đất hình chữ S. Mục đích là giới thiệu, phản ánh 54 sắc thái văn hóa đan xen, sống động, mỹ lệ và đa dạng hội tụ của các dân tộc Việt Nam với bạn bè quốc tế".

Còn Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn trưng bày những hiện vật của hoàng tộc nhà Nguyễn, từ những món đồ trang sức, thú vui của hoàng tử, công chúa thường nhật cho đến những món đồ giá trị phục vụ cho việc vận hành triều chính…

Tạo điều kiện nghiên cứu về dân tộc học và cung đình triều Nguyễn

Nhà Nguyễn là triều đại quân chủ cuối cùng trong lịch sử Việt Nam, tồn tại suốt 143 năm, được thành lập sau khi Nguyễn Ánh (vua Gia Long) lên ngôi năm 1802 và kết thúc khi vua Bảo Đại thoái vị năm 1945. Triều Nguyễn đánh dấu một giai đoạn lịch sử đầy biến động của Việt Nam, đặc biệt là cuộc xâm lược của người Pháp vào giữa thế kỷ XIX.

Được biết, hàng ngàn cổ vật, hiện vật trưng bày trong hai bảo tàng được ông Đỗ Hùng sưu tầm và mua lại từ nhiều nguồn khác nhau. Những hiện vật quý giá thường được người nước ngoài sở hữu, ông phải mua đấu giá chủ yếu từ Pháp. Đặc biệt, lần ra mắt này có những cổ vật của vua Kiến Phúc (trị vì từ năm 1883-1884) vừa được ông Hùng đấu giá về và trưng bày trong Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn.

"Tại vị trí đất vàng của thành phố, không gian bị giới hạn khá nhiều, để xây dựng được một bảo tàng vừa có tính sáng tạo vừa đáp ứng nhu cầu cho du khách thuận tiện tham quan trong một không gian nghệ thuật và tìm hiểu văn hóa là điều không hề dễ dàng, nhất là khi thời gian triển khai ngắn", ông Hùng chia sẻ thêm.

Chia sẻ về việc ra đời hai bảo tàng độc đáo, TS Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT Thừa Thiên Huế phấn khởi bày tỏ: "Trong mạng lưới các bảo tàng của TP.HCM, kể cả bảo tàng công lập và ngoài công lập, sự ra đời của Bảo tàng Hoàng cung triều Nguyễn và Bảo tàng Trang sức 54 dân tộc Việt Nam cho thấy chúng ta đã được bổ sung các điểm văn hóa, điểm tham quan du lịch cho du khách và cộng đồng cư dân tại địa phương. Như vậy, TP mang tên Bác đã được bổ sung thêm các thiết chế văn hóa, đặc biệt là hệ thống thiết chế ngoài công lập".

Nhà nghiên cứu Trần Đình Sơn cũng đánh giá cao sự xuất hiện của hai bảo tàng. Ông nói: "Với kết quả sưu tầm phong phú, kỳ công trong hơn 30 năm qua, việc nhà sưu tầm Đỗ Hùng mở ra các bảo tàng vô cùng độc đáo, giá trị, tôi thấy rất đáng trân trọng, hoan nghênh. Tại TP.HCM đã có thêm hai bảo tàng với khá đầy đủ các hiện vật, tạo điều kiện cho công tác tham quan, nghiên cứu về hai nội dung rất quan trọng là dân tộc học và cung đình triều Nguyễn". ■

Ẩm thực và văn học Việt Nam thu hút du khách Pháp

Ngày hội ẩm thực và văn học Việt Nam với tên gọi *Ici Vietnam Festival* lần thứ 4 vừa diễn ra tại Quảng trường Monge ở Quận 5, Thủ đô Paris (Cộng hòa Pháp). Sự kiện do Hội người Việt Nam tại Pháp phối hợp với Nhà hàng Foyer du Vietnam tổ chức, nhằm tôn vinh sự đa dạng, phong phú, độc đáo của văn học và ẩm thực Việt Nam, với hàng chục gian hàng mang tới những trải nghiệm hấp dẫn cùng nhiều món ăn dân tộc truyền thống.

Ngoài những trải nghiệm ẩm thực không thể nào quên, *Ici Vietnam Festival* lần thứ 4 còn là điểm hẹn của những người viết sách và yêu sách, thuộc thế hệ con em người Việt thứ hai và thứ ba. Không quá khó để du khách có thể tìm được những đầu sách tiếng Việt với tựa đề quen thuộc như *Cổ tích Việt Nam, Sự tích cây nêu, Dế mèn phiêu lưu ký, Lược sử nước Việt bằng tranh, Chuyện kể thành ngữ*… Trong khuôn khổ chương trình cũng diễn ra ba bàn tròn văn học để các tác giả trẻ gốc Việt có dịp gặp gỡ và trao đổi cùng những độc giả yêu văn học, văn hóa Việt Nam.

ĐỨC HIẾU

Chăm lo "cái chữ" cho con em đồng bào Khmer

● **PHƯƠNG NGHI**

Đã trở thành thông lệ, mỗi dịp vào hè, các điểm chùa Nam Tông ở Cà Mau lại nhộn nhịp các hoạt động dạy tiếng nói, chữ viết dân tộc Khmer, thu hút đông đảo con em đồng bào theo học. Những lớp học được hình thành từ sự chung tay góp sức của nhà chùa, quý sư sãi, chính quyền, ban ngành, đoàn thể và nhân dân địa phương... Đây là hoạt động không chỉ có ý nghĩa trong việc bảo tồn ngôn ngữ, văn hóa dân tộc Khmer mà còn giúp các em nhỏ có thêm không gian sinh hoạt hè lành mạnh, bổ ích.

Thông qua các lớp dạy chữ Khmer, các em nhỏ đã hiểu thêm về bản sắc văn hóa dân tộc mình

Lãnh đạo Sở GD&ĐT Cà Mau thông tin, hiện các địa phương trong tỉnh đã triển khai thực hiện tổ chức dạy và học tại các điểm chùa, salatel, điểm trường và gia đình hộ dân trong vùng có đông đồng bào Khmer sinh sống. Dịp hè năm 2024, toàn tỉnh đã triển khai thực hiện 18 điểm dạy với 27 lớp, thu hút gần 500 bạn nhỏ theo học, tập trung nhiều ở các huyện Đầm Dơi, Trần Văn Thời, U Minh, Thới Bình.

Dịp hè năm nay, huyện Thới Bình cũng tổ chức 5 điểm dạy với 8 lớp và 148 học sinh là con em đồng bào dân tộc Khmer ở các xã Tân Lộc, Thới Bình, Hồ Thị Kỷ, Tân Phú đến học tập. Phó Chủ tịch xã Hồ Thị Kỷ, ông Nguyễn Việt Bắc cho biết: "Được sự quan tâm của các cấp, các ngành, xã đã tổ chức được 2 điểm dạy chữ Khmer ở chùa Rạch Giồng và Trường tiểu học Hồ Thị Kỷ B. Tại điểm dạy tại chùa được các sư, Ban quản trị, Ban hoằng pháp hỗ trợ, giúp đỡ rất nhiều về cơ sở vật chất, tạo điều kiện để các em thuận lợi học tập. Điều đó cho thấy, việc học chữ Khmer trong cộng đồng ngày càng được quan tâm. Đây là hoạt động đã có từ lâu và mang ý nghĩa thiết thực, góp phần bảo tồn, phát huy ngôn ngữ, chữ viết, văn hóa Khmer, đồng thời giúp các em học sinh ở vùng nông thôn có kỳ nghỉ hè thật sự vui tươi, bổ ích".

Khuôn viên Sala chùa Rạch Giồng rộng rãi, thoáng mát với khu tăng xá và giảng đường khang trang. Phó trụ trì chùa Rạch Giồng, Đại đức Danh Béo là người trực tiếp đứng lớp giảng dạy chữ Khmer cho biết: "Những lớp học được thầy giáo mặc áo cà sa giảng dạy đều miễn phí. Không chỉ thế, nhà chùa còn vận động các nhà hảo tâm tặng quà để động viên, khích lệ các em có hoàn cảnh khó khăn. Đây thực sự là việc làm thiết thực và ý nghĩa trong việc gìn giữ chữ viết, tiếng nói dân tộc Khmer".

Em Hữu Thắng ở ấp Cây Khô, xã Hồ Thị Kỷ, đang theo học lớp 2 chữ Khmer cho biết: "Đây là năm thứ 2 em đến chùa học. Nhờ các sư tận tình chỉ dạy, em đã biết đọc, biết viết chữ của dân tộc mình. Nhờ đó mà em hiểu thêm nhiều điều hay, lẽ phải trong cuộc sống. Vừa học được cái chữ, em vừa nhận được những phần quà do nhà chùa trao tặng. Em rất vui và sẽ cố gắng học tập thật tốt để sau này trở thành người có ích cho gia đình và xã hội".

Thực hiện Quyết định số 1719/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I từ năm 2021-2025; trong đó có Dự án 6 "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", đã góp phần giữ gìn và bảo tồn tiếng nói, chữ viết của cộng đồng dân tộc người Khmer thông qua việc triển khai thực hiện tại địa phương.

Phó Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Cà Mau, ông Tạ Thanh Vũ cho hay: "Ngoài việc chú trọng gìn giữ, phát triển văn hóa vùng miền, tỉnh Cà Mau cũng rất chăm lo đến việc bảo tồn ngôn ngữ Khmer. Hoạt động này ngày càng được phụ huynh và học sinh ở vùng đồng bào dân tộc đặc biệt quan tâm. Những năm gần đây, không chỉ có con em Khmer mà cả các em người Kinh, người Hoa cũng đến đăng ký học".

Được sự quan tâm, chỉ đạo của UBND tỉnh Cà Mau, sự phối hợp chặt chẽ giữa Ban Dân tộc, Hội Đoàn kết sư sãi yêu nước, Sở GD&ĐT, Phòng Dân tộc các huyện, thành phố trong việc tổ chức các lớp dạy chữ Khmer, cộng với tâm huyết của các nhà sư, giáo viên và ý thức học tập tích cực của đa phần học sinh, hoạt động giảng dạy chữ Khmer cơ bản đạt yêu cầu và đi vào nề nếp. Việc bảo tồn và phát huy tiếng nói, chữ viết của các dân tộc thiểu số đã thực sự mang lại hiệu quả thiết thực, khuyến khích thế hệ trẻ thuộc đồng bào dân tộc thiểu số học tập, hiểu biết, sử dụng thành thạo tiếng nói, chữ viết dân tộc mình, từ đó góp phần, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.■

Trẻ em gọi đến nhiều nhưng hiểu ít về vai trò của Tổng đài 111

Theo số liệu thống kê từ Cục Trẻ em (Bộ LĐ,TB&XH), trong vòng 20 năm qua, Tổng đài 111 đã nhận gần 6 triệu cuộc gọi đến và trẻ em là nhóm gọi đến nhiều nhất. Tổng đài đã tư vấn 496.183 cuộc gọi, hỗ trợ, can thiệp cho 10.869 ca trẻ em bị xâm hại, bị bạo lực, bị bỏ mặc, sao nhãng, trẻ cần hỗ trợ về tài chính và các trường hợp vi phạm quyền trẻ em…

Kết quả thống kê cho thấy, số cuộc gọi về xâm hại bạo lực trẻ em có xu hướng tăng đột biến những năm gần đây. Từ năm 2019 đến nay, tỷ lệ các cuộc gọi về vấn đề này trung bình chiếm trên dưới 50%. Đặc biệt trong các ca can thiệp của Tổng đài, tỷ lệ các ca xâm hại, bạo lực chiếm tỷ lệ cao (45,28% là ca bạo lực và 24,31% là ca xâm hại tình dục).

Thời gian gần đây, không chỉ người chăm sóc trẻ, người thân của trẻ, trẻ em gọi tới đề nghị tư vấn kết nối can thiệp cho con em mình khi rơi vào tình trạng bị xâm hại, cho thấy tín hiệu phản ứng tích cực của xã hội trước vấn đề xâm hại trẻ em. Tuy nhiên, theo ông Vũ Văn Dũng, Giám đốc Trung tâm tư vấn và dịch vụ truyền thông (Cục Trẻ em), qua khảo sát nghiên cứu cho thấy, chính trẻ em lại thuộc nhóm chưa được tiếp cận và có nhận thức thấp nhất về vai trò của Tổng đài 111.

Trẻ em thuộc nhóm chưa được tiếp cận và có nhận thức thấp nhất về vai trò của Tổng đài 111

Nói về vai trò truyền thông bảo vệ trẻ em, PGS.TS Nguyễn Ngọc Oanh, Trưởng khoa Quan hệ quốc tế (Học viện Báo chí Tuyên truyền) cho biết, trong quá trình tham gia hoạt động, bản thân ông được nâng cao hiểu biết chính sách đối với trẻ em cũng như công ước quốc tế về quyền trẻ em. Hiện nay, vẫn còn tình trạng truyền thông vi phạm Luật Trẻ em, khai thác đời tư, lộ ảnh trẻ em… Báo chí viết về trẻ em không chỉ vì tình thương, trách nhiệm mà cần cả sự hiểu biết. "Một em bé bị xâm hại đã rất khổ, nhưng nếu tiếp tục bị truyền thông xâm phạm sự riêng tư thì cuộc sống sẽ khổ gấp vạn lần. Nhà báo muốn viết về trẻ em rất cần được đào tạo về Công ước quốc tế, Luật Trẻ em thì mới đủ ý thức để không xâm hại thêm các em trên báo chí, truyền thông", PGS. TS Nguyễn Ngọc Oanh đề xuất.

THẢO LAM

THỂ THAO VIỆT NAM HOÀN THÀNH CHỈ TIÊU 12 SUẤT DỰ OLYMPIC PARIS 2024:

Nỗ lực vượt khó của các HLV, VĐV

● THU SÂM

Thể thao Việt Nam vừa có suất dự Olympic thứ 12 của cung thủ Lê Quốc Phong. Như vậy xét về chỉ tiêu tối thiểu, chúng ta đã hoàn thành mục tiêu có từ 12-15 suất dự Đại hội. Hiện các VĐV ở đội tuyển Bắn cung và Judo vẫn tiếp tục thi đấu cho mục tiêu giành thêm vé tới Olympic Paris.

Sự cố gắng, nỗ lực lớn của các VĐV, HLV

Trước hết có thể thấy rằng, Olympic là đấu trường lớn nhất thế giới và không phải cứ muốn, các nước chỉ cần cử quân là có thể tham dự được. Để đến được với đấu trường danh giá nhất, VĐV các nước đều phải trải qua các cuộc tranh tài tại vòng loại hoặc các cuộc thi đấu tích điểm mà tính cạnh tranh rất khốc liệt. Bản thân cụm từ "Olympic" và nguồn gốc của Đại hội cũng đã cho thấy đây là đấu trường có ưu thế hơn với thể chất cao lớn, khoẻ mạnh của người dân các nước châu Âu. Với các nước châu Á, do có thể hình nhỏ bé nên sẽ phù hợp với các môn thể thao mang đặc trưng của khu vực hơn là các cuộc đua về thể lực và tầm vóc.

Tuy nhiên cùng với sự phát triển mạnh mẽ về kinh tế của một số nước hàng đầu châu Á như Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, thể thao ở các nước này cũng đã có bước phát triển thần tốc và có vị trí ở đấu trường lớn nhất thế giới. Thực tế cho thấy rằng để đến được với đấu trường này là câu chuyện không hề đơn giản và 12 tấm vé mà thể thao Việt Nam giành được tính đến thời điểm này là sự nỗ lực đáng ghi nhận.

Người ta vẫn hay so sánh thành tích giữa thể thao Việt Nam và thể thao Thái Lan, nhưng thực tế cho thấy trong khi các VĐV của Thái Lan được tập luyện trong những điều kiện tốt nhất về cơ sở vật chất, thì nhìn chung các VĐV Việt Nam vẫn tập luyện trên sân điền kinh cũ kỹ hay các phòng tập đã xuống cấp với nhiều trang thiết bị hoen gỉ theo thời gian; hệ thống trang thiết bị y tế phục vụ công tác khám chữa bệnh và phục hồi chức năng còn thiếu, lạc hậu.

Nhìn tổng thể, hệ thống cơ sở vật chất phục vụ việc tập luyện của các VĐV dù đã được quan tâm nhưng vẫn còn thiếu: Trung tâm HLTTQG Hà Nội đáp ứng được 50%, Trung tâm HLTTQG TP. HCM đáp ứng được 30%, Trung tâm HLTTQG Đà Nẵng, Cần Thơ còn thiếu một số hạng mục cơ bản như bể bơi, sân đá bóng, sân Điền kinh thiếu đường chạy tiêu chuẩn... Hệ thống sân bãi, nhà tập tại Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia TP.HCM, Đà Nẵng còn dùng chung với sinh viên, nên mật độ sử dụng quá dày, không đảm bảo tiêu chuẩn tập luyện cho VĐV thành tích cao, rất nhanh xuống cấp. Trung tâm HLTTQG Cần Thơ, do là đơn vị mới thành lập nên vẫn chưa có sân bãi, chưa đủ dụng cụ trang thiết bị tập luyện tại chỗ.

Trong điều kiện còn nhiều thiếu thốn nhưng nhờ định hướng đúng đắn từ Bộ VHTTDL, Cục TDTT và bằng sự nỗ lực cùng ý chí luôn vươn lên, không từ bỏ hằng ngày, hằng giờ, các HLV, VĐV vẫn đổ mồ hôi, trải qua nhiều chấn thương trên các thảm tập, bể bơi, sân chạy để vượt qua chính mình, mang về thành tích cao nhất, giúp cho thể thao nước nhà ghi dấu ấn tại đấu trường khu vực, châu lục và dần hoà nhập, có vị trí tại đấu trường lớn nhất thế giới là Olympic.

Không là bức tranh ảm đạm

Con số 12 suất chính thức đoạt được tại thời điểm này, cho thấy một điều là công tác dự báo về thành tích của thể thao Việt Nam khá chính xác. Các nhà chuyên môn của Cục TDTT đã có sự tính toán, cân nhắc kỹ lưỡng giữa thực lực của thể thao Việt Nam với các đối thủ trên thế giới để đưa ra được dự báo khá chuẩn xác.

Cung thủ Lê Quốc Phong vừa giành tấm vé thứ 12, giúp thể thao Việt Nam hoàn thành chỉ tiêu

Xạ thủ Trịnh Thu Vinh tích cực tập luyện chuẩn bị cho Olympic

Ngoài 12 suất chính thức, hiện tại chúng ta còn trông chờ thêm vào môn Judo và Bắn cung. Trong số những niềm hy vọng còn lại thì nữ võ sĩ judo Hoàng Thị Tình có vẻ như "sáng cửa" nhất. Trên bảng xếp hạng vòng loại Olympic của Liên đoàn Judo thế giới, võ sĩ quê Thanh Hóa xếp hạng 9 châu Á của hạng cân 48 kg nữ. Nếu giữ được trong top 10 châu Á cho đến ngày chốt danh sách (23.6), Tình sẽ chính thức có suất dự Olympic.

Với môn Bắn cung, chúng ta tiếp tục chờ suất ở nội dung đồng đội nữ, xếp hạng theo ranking. Nếu Bắn cung đoạt vé ở nội dung này, chúng ta sẽ có thêm 3 cung thủ giành vé. Và nếu Judo, Bắn cung hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, Thể thao Việt Nam sẽ có tổng cộng 16 VĐV đoạt vé chính thức dự Olympic và 2 VĐV đi theo vé mời của môn Điền kinh và Bơi lội, nâng tổng số VĐV dự Đại hội có thể là 18 người, bằng với kỳ Olympic gần đây nhất, tổ chức tại Tokyo (Nhật Bản).

Điểm đáng chú ý, đây đang là bối cảnh thể thao Việt Nam chuyển giao lực lượng giữa lứa VĐV đã thành danh nhưng đã nghỉ thi đấu hoặc bước qua thời đỉnh cao và các VĐV trẻ. Hiện tại thế hệ các VĐV đỉnh cao như Hoàng Xuân Vinh, Trần Quốc Cường (bắn súng) đã bước sang tuổi 50 và chuyển sang công tác huấn luyện. Hay như Nguyễn Thị Huyền, cô gái giành tới 2 vé dự Olympic Rio 2016 giờ cũng chuẩn bị đón đứa con thứ 2 và đã chuyển sang công tác huấn luyện. Tuy nhiên chúng ta cũng đã kịp giới thiệu những gương mặt trẻ như Trịnh Thu Vinh, Lê Thị Mộng Tuyền (Bắn súng)...

Các nhà chuyên môn tính toán rằng, để có một VĐV thi đấu tầm Olympic, chúng ta phải trải qua chu trình đào tạo ít nhất là 10 năm. Thế nên chúng ta cần thời gian cho những sự thay thế, hơn là ngay lập tức đòi hỏi thể thao Việt Nam phải có được thành tích hay nhiều tấm vé dự thế vận hội.

Đoạt huy chương Olympic không dễ

Giành được vé dự Olympic đã khó, việc đoạt được huy chương tại Đại hội lại càng khó hơn nhiều. Tính tất cả các kỳ Đại hội từ khi thể thao Việt Nam từng bước gia nhập sân chơi lớn nhất của thể thao thế giới vào năm 1980 tới giờ, chúng ta mới chỉ giành được 1 HCV, 3 HCB, 1 HCĐ.

Tại kỳ Olympic này bắn súng Việt Nam cũng đã kịp giới thiệu được 2 gương mặt trẻ xuất sắc giành vé dự Đại hội là Mộng Tuyền và Thu Vinh. Tuy nhiên để có thể đoạt huy chương sẽ là câu chuyện quá nhiều áp lực với 2 VĐV trẻ. Trên thực tế để có một Hoàng Xuân Vinh bùng nổ, đoạt HCV và HCB tại Olympic Rio năm 2016 thì trước đó anh đã tham dự rất nhiều kỳ Olympic và kỳ gần nhất là đứng thứ 4 ở Olympic London 2012. Hoàng Xuân Vinh cũng nhiều lần tham dự ASIAD và từng hụt mất huy chương tại Đại hội lớn nhất châu lục này. Còn với Mộng Tuyền và Thu Vinh đây đều là lần đầu tiên dự Olympic và chưa có bề dày tại ASIAD.

Hơn nữa nếu nhìn vào quá trình chuẩn bị cho những tấm huy chương của các nước, chúng ta sẽ còn nhiều điều phải suy ngẫm. Để chuẩn bị cho chiến dịch "săn vàng" tại Brazil vào năm 2016, Chính phủ Thái Lan đã quyết chi số tiền lên tới 9,7 triệu USD. Thể thao Thái Lan đã xây dựng chiến lược Olympic bằng sự đầu tư dài hơi đào tạo huấn luyện tài năng thể thao từ tuyến trẻ. Các giải đấu ở độ tuổi từ 12 tới 14 trong nhiều môn thể thao Olympic được tổ chức đều đặn, nhằm giúp người làm thể thao tìm ra nhiều gương mặt triển vọng để đầu tư.

Trong khi đó Singapore cũng thành lập Quỹ Olympic Singapore từ năm 2010 với mục tiêu chiến lược xuyên suốt là tạo điều kiện cho các tài năng thể thao trẻ của Singapore; hỗ trợ các VĐV có thành tích cao đại diện cho Singapore trên đấu trường thế giới. Joseph Schooling (HCV Olympic 2016, bơi lội) từng được quỹ này tài trợ trước khi thành danh. Shanti Pereira (HCV Asiad 19, điền kinh) cũng được quỹ này đầu tư.

Còn với Thể thao Việt Nam, chúng ta vẫn chưa có được các cơ chế, chính sách, nguồn lực cho việc "săn vàng" tại Olympic. Thế nên thành tích đoạt được chủ yếu vẫn trông chờ vào định hướng của ngành, ý chí, nghị lực và tinh thần vượt khó của các VĐV. Và vì thế biết đâu đấy, chúng ta sẽ lại tạo được bất ngờ tại Olympic Paris 2024. ■

EURO 2024:

Cảm hứng sống từ Eriksen

● NGỌC TRUNG

Trận đấu thứ ba của vòng chung kết. Cảm giác thật quen thuộc. Đêm trước, Italia đánh bại Thổ Nhĩ Kỳ với tỉ số 3-0 tại Rome. Buổi chiều cùng ngày, Wales và Thụy Sĩ hòa nhau 1-1 tại Baku. Ở Copenhagen, Đan Mạch tiếp đón Phần Lan. Các hạn chế do đại dịch Covid-19 chỉ cho phép 13.700 cổ động viên đến sân. Đây là kỳ EURO 2020 diễn ra 3 năm trước, năm 2021, một sự kiện mang tính biểu tượng cho nỗ lực đưa cuộc sống trở lại "bình thường mới". 3.000 người hâm mộ Phần Lan có mặt tại sân vận động Parken. Họ đang say sưa với niềm phấn khích lần đầu ĐTQG nước nhà dự giải. Người hâm mộ Đan Mạch cũng đầy vẻ hân hoan. Bóng đá đã trở lại và đây là lần đầu tiên quê hương của "Những chú lính chì" tham gia đăng cai giải bóng đá lớn. Những ngày dài phong tỏa và cách ly dần trôi vào quá vãng.

Christian Eriksen ghi bàn trong trận Đan Mạch gặp Slovenia ở Euro 2024

Trận bóng chưa có tình huống nào đáng chú ý nhưng điều đó cũng chẳng còn đáng chú ý. Dưới bóng chiều tà, 2 phút trước khi hiệp 1 kết thúc, tiền vệ Christian Eriksen của Đan Mạch nhận bóng từ quả ném biên và bất ngờ ngã gục đập mặt xuống sân. Bất cứ ai theo dõi trực tiếp trận đấu đều cảm nhận sự bất thường nghiêm trọng. Trung vệ Simon Kjaer lập tức lao tới mở đường thở và đặt người đồng đội nằm nghiêng. Trọng tài cũng nhanh chóng gọi nhân viên y tế. Những người khác tạo thành hàng rào để có không gian riêng tư cho việc cấp cứu. Đằng xa, tuyển thủ Joel Pohjanpalo của Phần Lan đứng ôm đầu. Tiền vệ Thomas Delaney của Đan Mạch lấy áo lau nước mắt. Jonas Wind bật khóc, Martin Braithwaite chắp tay cầu nguyện. Một góc sân ngập nắng lại trở thành mảnh sân khấu xảy ra bi kịch. EURO 2020 là cơ hội vượt qua đại dịch, nhưng tử thần vẫn rình rập khắp nơi. Thật may, Eriksen được cứu sống và đưa đến bệnh viện. Các bác sĩ xác nhận anh bị ngưng tim và phải gắn máy khử rung tim.

Hai tiếng rưỡi sau, trận đấu mới có thể tiếp tục diễn ra. Mathias Jensen vào sân thay Eriksen, Pierre-Emile Hojbjerg đá hỏng quả phạt đền, Pohjanpalo ghi bàn và Đan Mạch thua 0-1. "Những chú lính chì" còn thua thêm một trận nữa, nhưng tập thể can trường này đã biết cách đoàn kết cùng nhau vượt qua nghịch cảnh. Đan Mạch vào tới tận bán kết, thành tích tốt nhất của đội bóng này kể từ khi bất ngờ vô địch EURO 1992. Trở lại với Eriksen, nhờ cấy ghép máy khử rung tim, anh có thể trở lại thi đấu. Khi ấy, giải Serie A vẫn quy định cấm sử dụng máy khử rung tim, thế nên tiền vệ người Đan Mạch phải nói lời chia tay Inter Milan. Và điều này vô tình tạo nên vòng lặp diệu kỳ, khi Eriksen gia nhập Brentford (Anh) và trong trận đấu đầu tiên, 259 ngày sau biến cố, anh vào sân từ ghế dự bị để thay cho Mathias Jensen.

Ngày 17.6 vừa qua, vẫn là trận thứ ba của vòng chung kết Giải vô địch bóng đá châu Âu, 1.100 ngày sau biến cố, Eriksen ra sân và ghi bàn giúp Đan Mạch đánh bại Slovenia. Cuộc sống đôi khi thật màu nhiệm. Việc Eriksen thoát khỏi lưỡi hái tử thần đã là điều kỳ diệu chứ đừng nói trở lại thi đấu, để rồi cùng ĐTQG tham dự EURO và thậm chí ghi bàn. Không phải ai cũng may mắn như thế. Tại World Cup 2022, nhà báo Grant Wahl "sinh nghề, tử nghiệp" ngay trong khu vực dành cho phóng viên của sân vận động Lusail. Dòng chia sẻ cuối cùng của ông trên mạng xã hội là về bàn gỡ hòa phút cuối cùng Wout Weghorts. Ông không còn sống để chứng kiến cơn thịnh nộ của Messi và loạt đá luân lưu. Cuộc sống vẫn tiếp diễn, những chỉ trích HLV Louis van Gaal nhắm vào Messi vẫn nhanh chóng được cập nhật trên các mặt báo. Ai đó nhớ ra chiếc máy tính xách tay của Grant xấu số vẫn còn để mở trên bàn và quay lại để lấy. Bi kịch nằm ở những chi tiết đời thường như thế.

Suốt ngày hôm ấy, tất cả bị ám ảnh về sự sống chết và khả năng rất thực tế rằng World Cup 2022 có thể là lần cuối được chiêm ngưỡng Lionel Messi chơi bóng đỉnh cao. Hóa ra, dù luống tuổi song Messi vẫn biết cách tạo ra tác phẩm để đời. Đối với người hâm mộ bóng đá, chứng kiến những pha xử lý trác tuyệt của siêu sao Argentina cũng kích thích chẳng khác nào chiêm ngưỡng tác phẩm nghệ thuật kinh điển hay vẻ đẹp tuyệt trần. Hôm ấy, anh thực hiện cú chọc khe điệu nghệ đến khó tin cho đồng đội ghi bàn. Tuyệt tác ấy sẽ trường tồn trong lòng người yêu bóng đá. Chỉ những khoảnh khắc như thế mới trường tồn và che lấp sự mong manh nơi cõi tạm. Trong thế giới hào nhoáng của bóng đá hiện đại, vốn bị thống trị bởi những kẻ quanh co và hám lợi, nét đẹp nguyên sơ của môn thể thao này càng phải được trân trọng và gìn giữ. Những người hùng luôn khiến cuộc sống đáng sống hơn và có nhiều cách để người hùng chinh phục vinh quang.

Thiên tài sân cỏ như Messi là một kiểu. Sự hồi sinh của Eriksen cũng là một kiểu. Chứng kiến tiền vệ người Đan Mạch trở lại giải đấu anh từng đột quỵ 3 năm trước và ghi bàn, đó là câu chuyện đầy cảm hứng, là lời nhắc nhở về sự mong manh của cuộc sống và phải biết luôn luôn trân trọng. ■

Mùa ăn nên làm ra

Cứ mỗi khi đến mùa EURO hay World Cup, các quán cà phê, quán ăn tại TP.HCM lại đông khách, đắt hàng, giúp cho người kinh doanh thu lợi nhuận cao hơn ngày thường. Năm nay cũng vậy, không khí EURO 2024 đang tràn ngập khắp các con phố tại TP.HCM khi về đêm.

Dạo quanh các con đường tại quận 10 như Trường Sơn, Cửu Long hay Đồng Nai vào các buổi tối, đêm khuya trong những ngày diễn ra vòng bảng EURO 2024, không khó để bắt gặp không khí đông vui, nhộn nhịp ở hầu hết các quán cà phê, nhất là các quán có giá bán bình dân, "quán cóc" lề đường. Bình thường, các quán cà phê tại đây được biết đến về việc chuyên phục vụ khách xem bóng đá Ngoại hạng Anh, các trận đấu của đội tuyển Việt Nam, nay có thêm EURO 2024, số lượng khách càng đông hơn. Theo chia sẻ của anh Tiến Long, quản lý một quán cà phê trên đường Cửu Long, thời điểm quán anh đông khách nhất là lúc 20h tối đến 1h sáng. Cũng theo anh Tiến Long, trước EURO, quán anh có đầu tư thêm máy chiếu và tivi, cũng như thêm vào thực đơn những món ăn khuya nên thu hút được nhiều khách hơn.

Cách đó cũng không xa, dọc con đường Lữ Gia (quận 11), các quán cà phê san sát nhau đều bố trí màn hình phục vụ người xem. Chị Ngọc Hà, chủ quán cà phê trên con đường này cho hay, quán của chị có diện tích hẹp nên trước EURO chị đã đầu tư mua thêm 30 cái ghế nhựa để phục vụ khách, ấy vậy mà khi diễn ra nhiều trận hay, số ghế nhựa đó cũng không đủ nhu cầu của khách. Chị Hà kể rằng, mấy ngày nay quán chị bán ra cũng tăng hơn nhiều so với bình thường.

Mùa EURO cũng là mùa ăn nên làm ra của các quán ăn, quán cà phê dọc theo tuyến đường bờ kè Hoàng Sa - Trường Sa. Đặc biệt các quán ăn tại đây luôn chật kín khách từ 20h, nhiều quán đầu tư máy chiếu cũng như trang thiết bị phục vụ khách, thậm chí những quán mua thêm tivi hàng trăm inch, hoặc máy chiếu loại cao cấp. Anh Tuấn Tú, chủ một quán ăn trên đường Trường Sa (quận 3) tâm sự: "Các giải lớn như EURO hay World Cup hai năm mới diễn ra một lần nên ai cũng muốn nắm bắt cơ hội. Dù phải thức khuya, dậy sớm thật sự rất cực nhưng doanh thu bán được gấp đôi, gấp ba ngày thường giúp bản thân quên đi cái cực đó".

Khách ngồi chật kín xem bóng đá tại một quán cà phê trên đường Lữ Gia, quận 11

KIM CHI

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Inside Out 2 mang về doanh thu lịch sử

Phần tiếp theo của *Inside Out* của đạo diễn Kelsey Mann, đã đánh dấu sự trở lại hoành tráng với kỷ lục doanh thu mở màn cao nhất toàn cầu và cao thứ hai tại Bắc Mỹ ở hạng mục phim hoạt hình.

Bộ phim bom tấn đã thu về 155 triệu USD tại Mỹ và 295 triệu USD toàn cầu vào dịp cuối tuần phá vỡ kỷ lục trước đó. Phim đã phá kỷ lục trên khắp châu Mỹ Latinh, đạt doanh thu mở màn lớn thứ hai mọi thời đại sau *Avengers: Endgame* của Marvel và Disney. Bộ phim cũng thu hút được số lượng lớn khán giả trên khắp châu Âu và châu Á.

PHƯƠNG MINH

Cảnh báo mức tăng kỷ lục của vi khuẩn gây chết người

Tính đến đầu tháng 6, Bộ Y tế Nhật Bản đã ghi nhận 977 trường hợp mắc hội chứng sốc nhiễm độc liên cầu khuẩn (STSS), có tỷ lệ tử vong lên tới 30%. Các số liệu chính thức cho thấy những trường hợp nhiễm vi khuẩn này đã đạt mức kỷ lục tại Nhật Bản, hiện các chuyên gia vẫn chưa thể xác định được nguyên nhân gia tăng. Chỉ trong khoảng 3 tháng đầu năm, đã có 77 người đã chết vì nhiễm trùng. Viện Truyền nhiễm Quốc gia Nhật Bản đã báo cáo 97 trường hợp tử vong do STSS vào năm ngoái, số ca tử vong cao thứ hai trong vòng 6 năm qua.

Theo Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh Mỹ, trong số 10 người mắc STSS thì có tới 3 người chết vì nhiễm trùng.

N.P.M

Quảng cáo phân biệt giới tính bị phản đối ở đất nước tỉ dân

● **THÙY DƯƠNG**

Nhận thức về vai trò của phụ nữ trong gia đình ở Trung Quốc đang thay đổi theo chiều hướng tích cực. Phụ nữ ở đất nước tỉ dân không còn bị gắn với việc gia đình. Nhiều quảng cáo gắn phụ nữ với việc nhà đã bị người dân phản đối, một số quảng cáo còn bị chính quyền phạt.

Mới đây nhất đó là thương hiệu chất tẩy rửa có tiếng ở Trung Quốc, Blue Moon, đã dính bê bối khi quảng cáo bột giặt với ngụ ý các bà mẹ nên dành kỳ nghỉ lễ để giặt giũ nhiều hơn. Các áp phích quảng cáo bột giặt này mang khẩu hiệu "Giúp mẹ giặt giũ dễ dàng hơn, thoải mái hơn và không phải lo lắng" hay "Mẹ ơi, mẹ hãy dùng nó trước" với phông nền tràn ngập hình ảnh của những phụ nữ đang làm nhiều công việc gia đình khác nhau.

Chiến dịch quảng cáo này đã nhanh chóng nhận về chỉ trích, khi nhiều người cho rằng đây là quảng cáo có tính phân biệt giới tính và phàn nàn doanh nghiệp không quan tâm đến cảm nhận của phụ nữ khi xem nó. Một người viết trên Weibo, mạng xã hội lớn nhất Trung Quốc: "Đến Ngày của mẹ mà quý công ty vẫn muốn mẹ phải làm việc nhà sao?". Còn một người khác mỉa mai: "Tôi đề nghị chạy lại chiến dịch này vào Ngày của cha để giúp các ông bố giặt giũ dễ dàng hơn".

Người dùng thậm chí còn che các áp phích Blue Moon trong các tòa nhà chung cư của họ. Một bức ảnh cho thấy một tấm áp phích bị che một phần bởi nhãn dán có dòng chữ viết tay: "Việc nhà không phải là một món quà, đàn ông cũng có thể giặt giũ". Một người khác treo tấm áp phích với khẩu hiệu mới: "Mẹ không phải là bảo mẫu, việc nhà là trách nhiệm của mỗi thành viên trong gia đình". Chủ đề tranh luận đã nhanh chóng viral trên Weibo với các hashtag liên quan thu hút hơn 12 triệu view trong vài ngày. Blue Moon đã phải nhanh chóng thu hồi chiến dịch quảng cáo này.

Đây không phải là thương hiệu Trung Quốc duy nhất bị cáo buộc chạy quảng cáo phân biệt giới tính. Vào năm 2022, nhà sản xuất cà phê Banhetian có trụ sở tại Thượng Hải đã nhận được phản ứng dữ dội vì một chiến dịch sử dụng khẩu hiệu "Mọi bà mẹ đi làm đều nợ con mình một lời xin lỗi".

Năm ngoái, một chiến dịch quảng cáo ở Trung Quốc đã khiến người dân nước này phản đối dữ dội khi truyền tải thông điệp khuyến khích những người vợ nâng cấp ngoại hình để làm vừa lòng các anh chồng nóng nảy. Theo tờ *South China Morning Post*, Công ty Red Dates Culture đã bị Cơ quan Quản lý và Giám sát Tiếp thị Bắc Kinh phạt vì đã vi phạm luật quảng cáo và "thuần phong mỹ tục" của quốc gia tỉ dân này. Hay một đoạn video được phát sóng rộng rãi trên màn hình của các tòa nhà văn phòng và chung cư với nội dung quảng bá cho một loại nước uống collagen mới có tên là Five Doctors giúp cải thiện làn da của người sử dụng, ngăn ngừa lão hóa, chống nếp nhăn và có thành phần hỗ trợ làm trắng da. "Chồng đang giận mình. Uống nào!" là lời thoại của một nhân vật nữ trong quảng cáo.

Theo *China Women's News*, tờ báo hàng đầu do Liên đoàn Phụ nữ Trung Quốc điều hành bình luận: "Thay đổi ngoại hình để thu hút ánh nhìn của nam giới là một thông điệp quảng cáo "phân biệt giới tính" gây nhiều tranh cãi và chiến dịch được cho là bước lùi trong tiến trình phát triển các giá trị xã hội ở quốc gia này". *Thời báo Hoàn Cầu* lên tiếng: "Thay vì tập trung vào ngoại hình của phụ nữ, các thương hiệu nên chú trọng đến "năng lực và thành tựu nghề nghiệp của họ". Công chúng cũng chỉ trích đây là trò quảng cáo "kinh tởm" và là một âm mưu "thao túng tâm lý phụ nữ", tờ *South China Morning Post* cho biết.

Sau những phản ứng dữ dội của dư luận, Five Doctors đã cáo lỗi và thừa nhận sai lầm của họ khi chạy chiến dịch quảng bá này, đồng thời chịu mức phạt 400.000 nhân dân tệ (tương đương 1,3 tỉ đồng). Công ty quảng cáo đứng đằng sau ý tưởng này cũng bị hứng chịu mức phạt tổng cộng 480.000 nhân dân tệ (tương đương 1,5 tỉ đồng).

Song Meijie, một nhà nghiên cứu tại Trường Truyền thông của Đại học Sư phạm Phúc Kiến nhận xét rằng, các công nghệ mới thường chỉ che đậy mức độ gánh nặng quá tải của phụ nữ trong công việc nội trợ. Sun Wei, nhà tư vấn tiếp thị thương hiệu tại Đại học Thanh Hoa ở Bắc Kinh, nói với truyền thông trong nước rằng: "Nhận thức của phụ nữ về vai trò của họ trong gia đình đang thay đổi. Trong thời đại hiện nay, ngày càng có nhiều phụ nữ trẻ tin rằng việc nhà nên được chia đều cho cả hai bên".■

Quảng cáo của công ty bột giặt bị chỉ trích vì thông điệp phân biệt giới tính

GÓC **BÌNH LUẬN**

Cần xây dựng mối quan hệ trực tiếp

● **LƯƠNG SAN**

Dựa trên khảo sát gần 100.000 người trên 47 quốc gia, năm nay báo cáo tin tức kỹ thuật số của Viện Nghiên cứu báo chí Reuters đã chỉ ra những rào cản mà các phương tiện truyền thông tin tức phải đối mặt trong việc nâng cao doanh thu và duy trì hoạt động kinh doanh.

Cụ thể, các phòng tin tức trên toàn cầu đang nỗ lực giải quyết thách thức mới với trí tuệ nhân tạo tổng hợp, khi những gã khổng lồ công nghệ và các công ty khởi nghiệp như Google và OpenAI xây dựng các công cụ có thể cung cấp bản tóm tắt thông tin và thu hút lưu lượng truy cập từ các trang web tin tức. Tuy nhiên, báo cáo cho thấy người tiêu dùng nghi ngờ về việc sử dụng AI để tạo nội dung tin tức, đặc biệt đối với các chủ đề nhạy cảm như chính trị.

Theo khảo sát, 52% số người được hỏi ở Mỹ và 63% số người được hỏi ở Anh cho biết họ không thật sự tin tưởng với những tin tức chủ yếu được tạo ra bằng AI. Mối lo ngại về nội dung tin tức sai lệch trực tuyến đã tăng 3% so với năm ngoái, với 59% người tham gia khảo sát cho biết họ lo ngại về tính chính xác của nội dung. Báo cáo cho biết con số này cao hơn ở Nam Phi và Mỹ với tỷ lệ lần lượt là 81% và 72% khi cả hai nước đều tổ chức bầu cử trong năm nay.

Một thách thức khác mà các tổ chức tin tức phải đối mặt, là việc khán giả nói chung không sẵn sàng cho việc trả tiền đăng ký tin tức. Báo cáo cũng cho biết, khoảng 17% số người được hỏi ở 20 quốc gia cho biết họ trả tiền cho tin tức trực tuyến, một con số không thay đổi trong ba năm. Trong một cuộc khảo sát với hơn 5.600 người dùng TikTok đa phần số người được hỏi cho biết họ sử dụng ứng dụng này để xem tin tức.

Trước tình hình trên, các phòng sản xuất tin tức cần xây dựng mối quan hệ trực tiếp với khán giả của họ đồng thời sử dụng các nền tảng một cách chiến lược để kết nối với những người khó tiếp cận hơn, như khán giả trẻ hơn. Những người có ảnh hưởng, có vai trò lớn hơn các nền tảng. ■